

การถ่ายภาพสารคดีเรื่อง “ความหวัง”
DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY TITLED “HOPE”

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการถ่ายภาพ ภาควิชาศิลปะ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2559

การถ่ายภาพสารคดีเรื่อง “ความหวัง”

DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY TITLED “HOPE”

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการถ่ายภาพ ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในที่เรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปีการศึกษา 2559

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การถ่ายภาพสารคดีเรื่อง “ความหวัง”

DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY TITLED “HOPE”

ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการถ่ายภาพ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์..........วันที่ 02/06/60

(อาจารย์วิรุณันท์ ชิตเดชะ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การถ่ายภาพสารคดีเรื่อง “ความหวัง” “HOPFULLNESS”
ชื่อ	นายพัชจักร ประพฤติธรรม
สาขา	การถ่ายภาพ
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2559
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ

จากการทำศิลปนิพนธ์ภาพถ่ายสารคดีเรื่อง “ความหวัง” เป็นการถ่ายทอดภาพถ่ายเล่าเรื่องของสถานการณ์ความรุนแรงรูปแบบต่างๆ ในจังหวัดปัตตานี เป็นการนำเสนอเรื่องราวจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่ประทุขึ้นในปี 2547 กรณีเหตุการณ์ในมัสยิดกรือเซะ ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังเป็นความขัดแย้งที่ยืดเยื้อ เรื้อรัง มาจนถึงปัจจุบัน ปัตตานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผู้ได้รับผลกระทบทั้งคนพุทธและมุสลิม บ้างก็กลายเป็นผู้พิกการ บ้างก็สูญเสียบุคคลในครอบครัว บ้างก็สูญเสียที่อยู่อาศัย เหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นทำให้คนนอกพื้นที่ไม่กล้าเข้ามาเยือนจังหวัดนี้ ยังส่งผลกระทบต่อการทำมาหากินของชาวบ้านอีกด้วย จากการทำงานครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้ประสบการณ์ในการถ่ายภาพอย่างมาก และได้เรียนรู้การแก้ไขปัญหาต่างๆ การกำหนดหัวข้อหรือเรื่องราวที่จะทำศิลปนิพนธ์ควรเตรียมความพร้อมล่วงหน้า เช่น ควรใช้เวลาศึกษาข้อมูลของพื้นที่ละเอียดก่อนกำหนดประเด็นที่จะทำงาน หากการทำงานมีปัญหาเรื่องการถ่ายภาพที่ไม่สามารถเป็นไปตามการสร้างสรรคภาพที่กำหนดไว้ให้รีบปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาให้ทราบโดยเร็วเพื่อจะได้แก้ปัญหาได้ทันการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินพันธ์ ภาพถ่ายสารคดีเรื่อง “ความหวัง” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ ความร่วมมือ ความกรุณา และการสนับสนุนจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ขอขอบคุณ อาจารย์วิรุจน์ ชิตเดชะ อาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยแนะนำให้อ้างอิงข้อมูล ให้ความรู้ อย่างเต็มที่ และขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาชี้แนะข้อมูลเพิ่มเติมแลดูแลให้การช่วยเหลือตลอด การทำงานชิ้นนี้

ขอบคุณ คุณพรอนันต์ เกิดประเสริฐ ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำศิลปินพันธ์ชิ้นนี้
ขอบคุณป้าลม้าย ฆานะกาน และพี่ๆ อีกหลายคนในจังหวัดปัตตานี ที่คอยช่วยเหลือ ให้ ข้อมูล และพาลงพื้นที่สำหรับการถ่ายภาพ

ขอบคุณทุกคนในครอบครัว ที่คอยให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาและให้ การสนับสนุน ในทุกๆ เรื่อง และให้กำลังใจตลอดเวลาของการทำงาน

นายพัชรจักร ประพฤติธรรม

พฤษภาคม 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	จ

บทที่

1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 ขอบเขตการทำงาน	2
1.4 ขั้นตอนการทำงาน	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3

2 การรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลจังหวัดปัตตานี	4
2.2 แนวคิดการถ่ายภาพเชิงสารคดี	13
2.3 ประวัติช่างภาพและผลงาน	
2.3.1 ช่างภาพ Steve McCurry	22
2.3.2 ช่างภาพ William Smith	29
2.3.3 ช่างภาพ Sebastião Salgado	37

3 กระบวนการทำงาน

3.1 แนวคิดการทำงาน	46
3.2 ขั้นตอนก่อนการบันทึกภาพ	47
3.3 ขั้นตอนการทำงาน	47
3.4 ภาพถ่ายจากพื้นที่	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ส่วนตัวเท่านั้น และอนุญาตให้นำไปใช้ในด้านวิชาการ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การคัดเลือกภาพและการจัดวางตำแหน่งภาพ	55
--	----

4 ผลงานจริง	56
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 ปัญหาอุปสรรคที่พบและการแก้ไขปัญหา	82
5.2 ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	84
ประวัติผู้แต่ง	85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี	12
2	มัสยิดกรือเซะ	12
3	ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว	13
4	คุณสมบัติของเลนส์	17
5	Steve McCurry	22
6	Afghan Girl	24
7	Fishermen	24
8	Boy mid-fight	25
9	INDIA. Rajasthan. 1996. Villagers participating in the Holi Festival.	25
10	INDIA. Old Delhi. 1983. Train station platform.	26
11	Burma.Myanmar.2011	26
12	The world 'tide :West Bengal, India,1965.	27
13	Children and train : India 1985	27
14	Big Boat : Philippine,1978	28
15	William Eugene Smith	29
16	ชุดภาพ Minamata	31
17	ชุดภาพ Minamata	31
18	ชุดภาพ Minamata	32
19	ชุดภาพ Minamata	32
20	ชุดภาพ Minamata	33
21	ชุดภาพ Minamata	33
22	ชุดภาพ Minamata	34
23	ชุดภาพ Minamata	34
24	ชุดภาพ Minamata	35
25	ชุดภาพ Minamata	35
26	ชุดภาพ Minamata	36
27	ชุดภาพ Minamata	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่		หน้า
28	ชุดภาพ Minamata	36
29	Sebastião Salgado	37
30	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	39
31	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	39
32	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	40
33	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	40
34	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	41
35	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	41
36	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	42
37	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	42
38	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	43
39	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	43
40	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	44
41	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	44
42	ชุดภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิล	45
43	ชุดภาพที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความรุนแรงในพื้นที่	49
44	ชุดภาพผลกระทบจากความรุนแรงในภาคใต้	49
45	ชุดภาพการปฏิบัติศาสนกิจไทยพุทธ-มุสลิม	50
46	ชุดภาพวิถีชีวิตของชาวไทยพุทธ	50
47	ชุดภาพวิถีชีวิตของชาวไทยพุทธ-มุสลิม	51
48	ชุดภาพกิจกรรมเด็กๆ ไทยพุทธ-มุสลิม	52
49	ชุดภาพการเรียนรู้ร่วมกันของเด็กไทยพุทธ-มุสลิม	52
50	ชุดภาพความสัมพันธ์ระหว่างไทยพุทธ-มุสลิมในงานประเพณี	53
51	ชุดภาพที่สื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างไทยพุทธ-มุสลิม	54
52	ผลงานจริงภาพที่ 1	56
53	ผลงานจริงภาพที่ 2	57
54	ผลงานจริงภาพที่ 3	58
55	ผลงานจริงภาพที่ 4	59
56	ผลงานจริงภาพที่ 5	60
57	ผลงานจริงภาพที่ 6	61
58	ผลงานจริงภาพที่ 7	62
59	ผลงานจริงภาพที่ 8	63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่		หน้า
60	ผลงานจริงภาพที่ 9	64
61	ผลงานจริงภาพที่ 10	65
62	ผลงานจริงภาพที่ 11	66
63	ผลงานจริงภาพที่ 12	67
64	ผลงานจริงภาพที่ 13	68
65	ผลงานจริงภาพที่ 14	69
66	ผลงานจริงภาพที่ 15	70
67	ผลงานจริงภาพที่ 16	71
68	ผลงานจริงภาพที่ 17	72
60	ผลงานจริงภาพที่ 18	73
61	ผลงานจริงภาพที่ 19	74
62	ผลงานจริงภาพที่ 20	75
63	ผลงานจริงภาพที่ 21	76
64	ผลงานจริงภาพที่ 22	77
65	ผลงานจริงภาพที่ 23	78
66	ผลงานจริงภาพที่ 24	79
67	ผลงานจริงภาพที่ 25	80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความรุนแรงเกิดขึ้น เหตุผลที่ข้าเจ้าเลือกจังหวัดนี้เพราะ จากศึกษาจากข้อมูลเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี 2547 จนถึง ปัจจุบัน (ธันวาคม 2559) นับรวมระยะเวลาได้เกือบ 13 ปีเต็ม ของคณะทำงานฐานข้อมูลเหตุการณ์ ชายแดนใต้ ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ (Deep South Incident Database- DSID) สถานวิจัย ความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี ได้รวบรวมสถิติเหตุการณ์ในพื้นที่พบว่า พื้นที่ที่มีจำนวนเหตุการณ์สูงสุดคือ จังหวัดปัตตานี จำนวน 309 เหตุการณ์ และมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสูงสุดคือ เสียชีวิต 106 ราย และบาดเจ็บ 259 ราย พบว่า 5 อำเภอที่มีเหตุการณ์สูงสุดได้แก่ 1) อำเภอมายอ จ.ปัตตานี และ 2) อำเภอเมืองปัตตานี จ.ปัตตานี มีเหตุการณ์เท่ากันจำนวน 43 เหตุการณ์ นอกจากนี้จังหวัดนี้เป็นจังหวัดที่ได้รับผลกระทบ มากที่สุดแล้ว ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยังเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ว่าคนในพื้นที่รู้สึกอย่างไรกับ ปัญหาที่เกิดขึ้น และที่สำคัญต้องรู้จักคนในพื้นที่ที่สามารถให้ข้อมูลด้านต่างๆ และนำทางได้อย่าง ปลอดภัย

ความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยพุทธและมลายูมุสลิมเปลี่ยนแปลง ไปเมื่อเริ่มมีเหตุการณ์ความ ไม่สงบ มีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน ต่างคนต่างอยู่มากขึ้น แม้ว่าปัญหาความไม่สงบจะไม่ใช่ปัญหา ทางศาสนา แต่ก็มีคนนำ เอาศาสนามาเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการแบ่งแยกคน เมื่อคนในพื้นที่ไม่ สามารถรวมตัวกันได้การสร้างสถานการณ์ความไม่สงบและการก่อความรุนแรงก็ทำ ได้ง่ายขึ้น ปัญหา ของกลุ่มชาวพุทธในพื้นที่คือการถูกทำร้ายจากผู้ก่อความไม่สงบด้วยการฆ่าที่มีลักษณะ วิธีการ หลากหลายรูปแบบ เกิดการสูญเสียหัวหน้าครอบครัวและบุคคลในครอบครัว ส่งผลให้การลดจำนวน ลงของชาวพุทธในพื้นที่ชาวพุทธย้ายออกจากพื้นที่เพื่อไปทำงานหรือทำธุรกิจในพื้นที่อื่นของประเทศ เพราะต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนชาวมลายูมุสลิมเองก็ถูกทำร้ายเช่นเดียวกัน แต่อย่างน้อยชาวไทยพุทธ ทำให้เกิดความหวาดระแวงของคนในพื้นที่ เมื่อข้าพเจ้าลงพื้นที่พูดคุยกับ ชาวบ้าน นักวิชาการ พ่อค้า นักธุรกิจ พบว่า ส่วนใหญ่อยากให้พื้นที่กลับมาสงบสุขเช่นเดิม จึงเป็น เอกสารที่มาของการทำภาพฉายยศาสตร์คิดหัวข้อ “ความหวัง” ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อศึกษาการเล่าเรื่อง "ความหวัง" ผ่านภาพถ่ายสารคดี
- 2) เพื่อนำเสนอให้เห็นภาพผลกระทบในรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดปัตตานี เชื่อมโยงไปถึงความหวังของคนในพื้นที่ที่อยากเห็นคนไทยพุทธ-มุสลิม กลับมาใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสงบสุขเหมือนผ่านการเล่าด้วยภาพ วิธีการดำเนินชีวิต การประกอบศาสนกิจในวัด มัสยิด การประกอบอาชีพต่างๆ การช่วยเหลือเกื้อกูล ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษา เป็นต้น

1.3 ขอบเขตการทำงาน

- 1) พื้นที่เป้าหมาย 4 ตำบล ได้แก่ ต.รูสะมิแล ต.บานา ต.อาเนาะรู ต.จะบังติกอ อ.เมือง อ.สายบุรี อ.โคกโพธิ์ อ.ยะรัง จังหวัดปัตตานี

- 2) ภาพถ่ายสีจำนวน 25 ภาพ

- 3) ขนาดภาพถ่าย 10X15 นิ้ว

1.4 ขั้นตอนการทำงาน

- 1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายภาพสารคดี
- 2) ประสานงานขอข้อมูลพื้นที่กับนักวิจัยศูนย์สันติวิธีของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- 3) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ทำงานและสอบถามช่างภาพผู้สื่อข่าวในพื้นที่
- 4) วางแผนการทำงานและเตรียมอุปกรณ์การถ่ายภาพ

- 4.1) ลงพื้นที่ครั้งที่ 1 เพื่อเรียนรู้พื้นที่ สร้างความรู้จัก กับผู้ที่เกี่ยวข้อง (นักวิชาการ นักศึกษา มอ. ช่างภาพในพื้นที่ เป็นต้น)

- 4.2) นำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ปรึกษาอาจารย์

- 4.3) ลงพื้นที่ครั้งที่ 2 ถ่ายภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนใน อ.เมือง จ.ปัตตานี

- 4.4) นำเสนอภาพถ่ายเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

- 4.5) ลงพื้นที่ครั้งที่ 3 ถ่ายภาพต่างอำเภอ

- 4.6) ปรึกษาอาจารย์

- 4.7) ลงพื้นที่ครั้งที่ 4 เพื่อถ่ายภาพเพิ่มเติมให้ครบตามกรอบการสร้างสรรค์ภาพ

- 5) ตกแต่งภาพ ปรีนภาพ และนำเสนอผลงาน

- 6) จัดทำรูปเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการทำงานภาพถ่ายเชิงสารคดี
- 2) ได้นำเสนอเรื่องราวผ่านภาพถ่ายให้โดยหวังให้เกิดความรู้และความเข้าใจแก่ผู้คนในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีภูมิหลังที่แตกต่างกันไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลจังหวัดปัตตานี

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

ชื่อ “ปัตตานี” เริ่มปรากฏในประวัติศาสตร์เมื่อ พ.ศ.2023 ในฐานะเป็นอาณาจักรอิสระแห่งหนึ่ง อาณาจักรปัตตานีสันนิษฐานว่า หมายถึงพื้นที่ของ จังหวัดปัตตานี-ยะลา นราธิวาส แต่เดิมเมืองหลวงของปัตตานีอยู่ที่เมืองโกตามะหัลลิกัย (สันนิษฐานว่าอยู่บริเวณใดบริเวณหนึ่งในจังหวัดปัตตานี) ต่อมา พยาตุ อินตารา กษัตริย์องค์ที่ 2 แห่งราชวงศ์ปัตตานี ซึ่งวันหนึ่งได้เสด็จประพาสป่ามาถึงชายหาดแห่งหนึ่ง ทรงเห็นบริเวณพื้นที่แห่งนี้มีชัยภูมิที่เหมาะสม เหมาะที่จะสร้างเมืองหลวงใหม่ขึ้นจึงโปรดให้ย้ายเมืองหลวงโกตามะหัลลิกัยมาตั้งอยู่ที่แห่งใหม่นี้ แล้วให้ชื่อเมืองนี้ว่า ปตา-อนี (เป็นคำภาษามลายูแปลว่าหาดทรายนี้) ต่อมาเพี้ยนเป็น ปวา-ตานี หรือ ตานี บางทีชาวบ้านท้องถิ่นเรียกว่า “ตานี” และเป็นปัตตานีในที่สุด เมืองปัตตานีที่พยาตุ อินตารา สร้างขึ้นนี้ในปัจจุบันอยู่ในท้องที่ระหว่างเขตตำบลบาน่า กับตำบลตันหลงลูละ อยู่ในอำเภอเมือง จ.ปัตตานี ห่างจากตัวเมืองปัจจุบันประมาณ 7 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายปัตตานี-นราธิวาส บริเวณนี้ยังปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงถึงการตั้งหลักแหล่งของประชาชนที่อาศัยอยู่สมัยอยุธยา คือเศษเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องกระเบื้องกระจายอยู่ทั่วไป ตลอดจนได้พบศาสนสถานและโบราณสถานสมัยอยุธยาตอนปลาย คือมัสยิดกรือเซะ ซึ่งสันนิษฐานว่าสร้างมาก่อน พ.ศ.2538 นอกจากนี้ยังได้พบซากกำแพงโบราณสถานในบริเวณนี้ด้วย

เมืองปัตตานีมีกษัตริย์สืบเนื่องต่อมา และกษัตริย์ที่เป็นหญิงมีอยู่หลายพระองค์ จนถึงปี พ.ศ. 2116 ราชวงศ์ปัตตานีไม่มีเชื้อพระวงศ์ที่จะสืบราชบัลลังก์ต่อ ชาวปัตตานีได้แสวงหาผู้จะสืบราชบัลลังก์ต่อ ในที่สุดก็ได้รามายากัลป์ ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากกษัตริย์กัลันตันแห่งมลายูมาเป็นกษัตริย์ปัตตานี ราชวงศ์นี้ปกครองมาจนถึง ปี พ.ศ.2272 ก็สิ้นสุดการปกครองแบบกษัตริย์ ระยะต่อมาปัตตานีประสบความวุ่นวายทางการเมืองเป็นเวลานานมีการแย่งชิงอำนาจระหว่างข้าราชการผู้ใหญ่หลายฝ่าย ในช่วงนี้ปัตตานีได้อยู่ในช่วง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่เมื่อไทยเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าในปี พ.ศ.2310 ปัตตานีก็เป็นอิสระมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ปัตตานีได้เป็นของไทยในฐานะประเทศราช โดยโปรดให้ตั้งเจ้าเมืองเชื้อสายเจ้าเมืองปัตตานีเดิมเป็นพระยาปัตตานี เรียกว่า รยาปัตตานี มีหน้าที่ดูแลเมืองปัตตานีและอยู่ในความดูแลของเมืองสงขลา โดยแบ่งพื้นที่ของปัตตานีออกเป็น 7 หัวเมืองเล็กๆ เรียกว่า “บริเวณ 7 หัวเมือง” มีเมืองต่างๆ ดังนี้ มีเมืองปัตตานี เมืองยะหริ่ง เมืองหนองจิก เมืองสายบุรี เมืองยะลา เมืองรามัน เมืองระแงะ โดยให้แต่ละหัวเมืองอยู่ในความปกครองของเจ้าเมืองหรือพระยาเมือง ซึ่งแต่งตั้งจากชาวท้องถิ่นที่เป็นเชื้อสายเจ้านายเก่าโดยอยู่ภายใต้การกำกับของสงขลาอีกทีหนึ่ง

ต่อมาในปี พ.ศ.2449 ทรงโปรดให้รวม 7 หัวเมือง ขึ้นเป็นมณฑลเทศาภิบาลและยุบเมืองเล็กๆ 3 เมือง คงเหลือเพียง 4 เมือง คือ เมืองปัตตานี เมืองสายบุรี(ต่อมาเป็นอำเภอสายบุรี) เมืองยะลา เมืองนราธิวาส

สำหรับที่ตั้งตัวเมืองปัตตานีในเวลาต่อมาได้ย้ายจากที่เดิม ซึ่งอยู่ ตำบลบานา มาตั้งอยู่บริเวณฝั่งขวาของแม่น้ำปัตตานีเมื่อ พ.ศ.2388 ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 3 คือบริเวณตำบลอานาหารู และตำบลจะบังติกอในปัจจุบัน ในปี พ.ศ.2440 (สมัยรัชกาลที่ 5) คุนัยการปกครองเมืองสมัยที่เป็นกองบัญชาการเมืองปกครองบริเวณ 7 หัวเมืองชายแดนภาคใต้ ได้มาตั้งอยู่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำปัตตานี คือเป็นที่ตั้งศาลาจังหวัดในขณะนี้ซึ่งอยู่ในตำบลสะบารัง ดังนั้นตัวเมืองปัตตานีจึงตั้งอยู่สองฝั่งของแม่น้ำปัตตานีคือบริเวณตำบลสะบารัง ตำบลอานาหารู ตำบลจะบังติกอ

2.1.2) ที่มาของความรุนแรง

จังหวัดยะลา นราธิวาส และปัตตานี มีประวัติศาสตร์ร่วมกันของการเป็นเมืองตานีหรือปัตตานีที่ก่อตั้งขึ้นมาหลังการล่มสลายของอาณาจักรเก่าแก่ที่เรียกว่าอาณาจักรลังกาสุก ในห้วงพุทธศตวรรษที่ 18 ถึง 19 ในพื้นที่ที่เป็นจังหวัดปัตตานีในปัจจุบัน ในห้วงนี้เองที่เมืองตานีได้ตกเป็นประเทศราชของอาณาจักรสุโขทัย อย่างไรก็ตามในห้วงครั้งแรกของพุทธศตวรรษที่ 20 อาณาจักรมะละกาได้เข้ามามีอิทธิพลต่อเมืองปัตตานี ก่อนที่อาณาจักรมะละกาจะแตกเป็นอาณานิคมของโปรตุเกส ซึ่งส่งผลให้ตั้งแต่ พ.ศ. 2054 เป็นต้นมาเมืองปัตตานีก็ได้ตกมาอยู่ในอาณัติของกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์มาโดยตลอด ทั้งนี้ในช่วงเวลาที่ไทยเสียกรุงต่อพม่าในครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2310) เมืองปัตตานีก็ได้มีความพยายามในการแยกตัวเช่นเดียวกับหลายหัวเมืองในพื้นที่ภาคใต้ (เช่น นครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง) ซึ่งหลังจากที่ไทยได้มีการกู้เอกราชจากพม่าแล้ว เมืองปัตตานีก็ได้กลับมาเป็นประเทศราชและเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทยเหมือนเดิม และในที่สุดก็ได้แปรสภาพมาเป็นสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เช่นในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิวัฒนาการของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้ประชาชนของทั้งสามจังหวัดประกอบไปด้วยกลุ่มชนที่มีเชื้อสายคนมาเลย์ที่นับถือศาสนาอิสลามเสียเป็นส่วนใหญ่ (70-80 เปอร์เซ็นต์) และยังมีเชื้อสายขร้าวิและภาษามลายูที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น นอกจากนี้แล้วอาณาเขตของสามจังหวัดติดต่อกับประเทศมาเลเซียซึ่งประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และมีการไปมาหาสู่กับประชาชนที่อยู่ในเขตไทยอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้แล้วพื้นที่บางส่วนก็ติดทะเล และมีภูมิประเทศที่เป็นป่าเขาที่ ทุรกันดาร ได้ส่งผลให้เกิดความยากลำบากต่อฝ่ายรัฐบาลที่จะเข้ามาดำเนินการพัฒนาพื้นที่ และจัดระเบียบการปกครองที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ อีกทั้งยังมีแนวความคิดในการแยกตัวเป็นรัฐอิสระปกครองตนเองมาตั้งแต่อดีต

เมื่อมองในภาพรวมแล้ว สภาพทางด้านการเมืองการปกครองในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีได้ต่างไปจากจังหวัดอื่นของไทย แต่วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างจะแตกต่างกันออกไป ส่งผลให้เกิดความเครียดและความขัดแย้งระหว่างตัวแทนทางฝ่ายปกครองของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายปกครองในระดับจังหวัด และอำเภอ หรือข้าราชการทหารตำรวจที่ส่วนใหญ่เป็นไทยพุทธขึ้นมาได้ ในขณะที่เดียวกันในสังคมของประชาชนในพื้นที่เอง ผู้คนยังอยู่กับความเชื่อทางศาสนาและผู้นำทางศาสนาอย่างใกล้ชิด ผู้นำต่าง ๆ ดังกล่าวมีส่วนหนึ่งที่เข้ามามีบทบาททางด้านการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่น ทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล และจังหวัด ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่ผู้นำต่าง ๆ เหล่านี้มีแนวทาง แนวความคิด หรือความรู้สึกที่สวนทางกับการดำเนินงานของรัฐบาลแล้ว ก็จะมีส่งผลต่อความเครียดและความขัดแย้งระหว่างประชาชนในพื้นที่กับเจ้าหน้าที่ และระบบของรัฐมากขึ้น นอกจากนี้แล้วการบริหารของรัฐในพื้นที่ยังคงมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอต่อ การป้องกันการกระทำของผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ระบบพรรคพวกในวงการข้าราชการ และการกระทำของเจ้าหน้าที่ส่วนน้อยที่ใช้อำนาจอันมิชอบกลับแกเล้งประชาชน ซึ่งส่งผลเสียต่อความรู้สึกของประชาชนในพื้นที่ต่อรัฐบาลและประเทศชาติ

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทางด้านเศรษฐกิจที่มีทุนนิยมเป็นกระแสหลัก ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อทางศาสนาของคนรุ่นใหม่บางกลุ่ม อันสร้างความกังวลและความระแวงแคลงใจให้เกิดขึ้นกับผู้อาวุโสและผู้นำทางศาสนาว่า คนรุ่นใหม่จะละทิ้งวิถีชีวิตแบบเดิม และถูกกลืนไปในสังคมทุนนิยมโดยนโยบายการกลืนทางวัฒนธรรม การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยังคงไม่มาถึงในทุกพื้นที่ และความเห็นแก่ตัวของคนบางพวกได้สร้างความแตกต่างให้เกิดขึ้นในพื้นที่ อันนำไปสู่ความรู้สึกว่ามีช่องว่างทางด้านเศรษฐกิจ และยังสื่อสารมวลชนที่มีประสิทธิภาพในปัจจุบันได้ทำให้ความรู้สึกแตกต่างอาจนำไปสู่แนวความคิดที่ว่า ที่เป็นเช่นนี้เพราะเป็นชนกลุ่มน้อย ต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี

การเปิดเสรีทางการเมืองและเศรษฐกิจที่เป็นนโยบายของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เหมาะสมและเป็นไปตามกระแสหลักของสังคมโลกปัจจุบัน อย่างไรก็ตามผลกระทบข้างเคียงที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือการเปิดมิติในการต่อสู้ทางการเมืองให้กับกลุ่มบุคคลที่มีแนวความคิดเอกสารใกล้เคียงกับขบวนการแบ่งแยกดินแดน ในขณะที่เดียวกันเสรีทางด้านการการค้าได้ส่งผลกระทบต่อสังคมค้าไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างรวดเร็ว ซึ่งพวกที่สองนี้มีประวัติศาสตร์การต่อสู้มาเป็นเวลานานในนามของกบฏและขบวนการแบ่งแยกดินแดนตามที่ได้ทราบกัน บางส่วนของพวกที่สองนี้มักจะมีความสัมพันธ์อยู่กับฐานอำนาจเดิมในเมืองปัตตานี (พื้นที่ที่เป็นสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบัน) ซึ่งสูญเสียอำนาจของกลุ่มตนลงไปหลังการจัดระเบียบทางด้านารปกครองในสมัยรัชการที่ห้าของกรุงรัตนโกสินทร์ ทั้งสองพวกนี้อาจมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น หรืออย่างน้อยก็ได้มีการประสานประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันและกัน

ปัญหาที่สามคือ ปัญหาในการดำเนินการของรัฐ กลไกในการดำเนินการของรัฐยังคงไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการยุติปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างเด็ดขาด ในระดับประเทศนักการเมืองฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านมิได้แก้ปัญหาในพื้นที่ที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงประโยชน์ชาติเป็นประเด็นสำคัญสูงสุด แต่ได้มองถึงคะแนนเสียงและการได้มาซึ่งการเป็นรัฐบาลในสมัยต่อไปเป็นปัจจัยสำคัญ นอกจากนี้การเรียนรู้ซึ่งกันและกันของประชาชนคนไทยทั้งประเทศกับประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีถึงระดับที่จะคลุกเคล้าสังคมให้มีบูรณาการได้ สำหรับในระดับพื้นที่แล้วปัญหาความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนเป็นปัญหาเรื้อรังที่มีมานานและยังมิได้รับการแก้ไขให้หมดสิ้นไป ข้าราชการของรัฐบางส่วนยังคงเห็นแก่ตัวและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าการแก้ปัญหาในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดผู้มีอิทธิพลทั้งที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ส่วนมากมิได้เข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้ในการเข้าไปแก้ปัญหา อันเนื่องมาจากพื้นฐานที่มีความเฉพาะออกไปของพื้นที่ นอกจากนี้แล้วการดำเนินของเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดการแบ่งมอบความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่ชัดเจน และขาดการทำงานที่ประสานสอดคล้องกันไปในหน่วยงานในพื้นที่

ปัญหาหลักประเด็นสุดท้ายก็คือ ปัญหาผลกระทบของสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของสังคมโลก ขบวนการก่อการร้ายสากล องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ กระแสแนวความคิดสิทธิมนุษยชน เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร สิทธิในการเรียกร้องเพื่อการปกครองตนเอง ความสำเร็จในการแบ่งแยกดินแดนและความพยายามในการแบ่งแยกดินแดนในหลายพื้นที่ ได้ส่งผลต่อปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างแยกกันไม่ออก

นอกจากประเด็นปัญหาทั้งสี่ประการแล้ว ยังคงมีปัญหาอื่นที่เป็นปัญหาแฝงและปัญหาที่เป็นผลกระทบต่อเนื่องของปัญหาที่ได้กล่าวไปแล้ว การทุ่มเทความพยายามเพื่อแก้ปัญหาที่มีความสำคัญในสี่ประการนี้จะส่งผลต่อการลดทอนปัญหาทั่วไปอื่น ๆ ไปด้วยจนปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเพียงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมทั่ว ๆ ไปเท่านั้น

การแก้ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส ได้กระทำต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนาน ในห้วงเวลาใดก็ตามที่ฝ่ายรัฐบาลหรือผู้ปกครองประเทศสามารถดำเนินนโยบายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ปัญหาต่าง ๆ ก็จจะทุเลาเบาบางลงไป หรืออย่างน้อยที่สุดการต่อสู้ทางการทหารก็ยุติลงไปหลงเหลือไว้แต่การต่อสู้ทางการเมือง และการซ่อนเร้นความพยายามในการแบ่งแยกดินแดนไว้ ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากศักยภาพเอกสารซึ่งฝ่ายที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนยังมีไม่เพียงพอที่จะดำเนินการได้อย่างเปิดเผยชนเมื่อใดก็ตามที่ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานการณ์เอื้ออำนวยและการบริหารของรัฐไม่สอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่ ความคิดในการแบ่งแยกดินแดนก็จะประทุขึ้นมาอีก ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากปัญหาพื้นฐานซึ่งเป็นเงื่อนไขในการแบ่งแยกดินแดนที่ยังคงไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเด็ดขาด นั่นก็คือ ความรู้สึกร่วมในการเป็นรัฐชาติไทยของคนบางกลุ่ม และความต่อเนื่องของแนวความคิดและกลุ่มคนที่พยายามในการแบ่งแยกออกไป

ณ เวลานี้ปัญหาในพื้นที่ได้ลดบรรเทาไปจนถึงจุดที่การต่อสู้ทางการเมืองนั้นยุติลงไปแล้ว ที่เกิดขึ้นมาก็เป็นเพียงแค่ความพยายามในการที่จะสร้างสถานการณ์ขึ้นมา เพื่อให้สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปสามารถบ่มเพาะความแตกแยกของคนไทยในพื้นที่กับรัฐบาลได้ และสามารถดำเนินการด้านการเมืองเพื่อยกระดับความชอบธรรมในการปกครองตนเอง และการเรียกร้องสิทธิในการแยกตัวออกไปเมื่อมีโอกาส ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้ที่มีแนวความคิดในการแบ่งแยกดินแดนที่ดำเนินการด้านการเมือง จะยังคงปกปิดตนเองอยู่ แต่จะพยายามชี้ให้เห็นว่าปัญหาทั้งหลายแหล่ที่เกิดขึ้นก็เนื่องมาจากความไม่ดีของรัฐบาล และการข่มเหงรังแกของคนไทยที่เป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ซึ่งก็จะกลมกลืนไปกับผู้ที่หวังดีต่อประเทศและพยายามชี้ให้รัฐบาลเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการแก้ไข ในขณะที่เดียวกันกลุ่มติดอาวุธก็จะพยายามใช้ยุทธวิธีในการก่อการร้าย การลอบวางระเบิด จับตัวเรียกค่าไถ่ เพื่อความอยู่รอดของตน และเพื่อฟื้นคืนและดำรงอิทธิพลของตนในพื้นที่ อย่างไรก็ตามกลุ่มดังกล่าวนี้ก็ยังคงไม่เปิดเผยตัวเนื่องจากยังคงอ่อนแออยู่ ทั้งนี้เมื่อมั่นใจแล้วกลุ่มนี้จึงจะประกาศตัวและปฏิบัติอย่างเปิดเผยในลักษณะของสงครามกองโจร

2.1.3) ความสัมพันธ์ของผู้คนในพื้นที่ 2 ศาสนา

ในช่วงการปกครองของไทยในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยาอาณาจักรปัตตานีแห่งนี้มีหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน เช่น มลายู อาหรับ จีน อินเดีย ชวา เป็นต้น ไทยติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศทางด้านการค้าขาย การเจริญพระราชไมตรีตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ด้วยเหตุที่กรุงศรีอยุธยาตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมแก่การค้าขายทางทะเลชาวต่างประเทศเหล่านั้น และในอดีตปัตตานีเป็นเมืองท่าที่สำคัญ มีชื่อเสียงด้านการค้าขาย เป็นที่พักจอดเรือเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้า บางกลุ่มที่มาติดต่อค้าขายตั้งหลักปักฐานโดยอพยพทั้งครอบครัวเข้ามาหรือบางกลุ่มสร้างครอบครัวโดยการแต่งงานกับคนในพื้นที่ กลุ่มชนเหล่านี้ดำเนินวิถีชีวิตตามแบบแผนวัฒนธรรมของตนเองมาช้านาน จนปัจจุบันพื้นที่แห่งนี้กลายเป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ทางสังคมซึ่งแตกต่างจากสังคมอื่น ปัตตานีจึงกลายเป็นเมืองของการผสมผสานทางวัฒนธรรมของกลุ่มชน ที่มีความแตกต่างกันในด้านวัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างหลากหลาย จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า จ.ปัตตานี เป็นพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย

ความสัมพันธ์ของชุมชนพุทธและมุสลิมในพื้นที่อยู่ร่วมกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน บางพื้นที่อยู่ร่วมกันมาเป็นเวลานานร้อยปี มีการไปมาหาสู่กันเสมอเหมือนเป็นญาติมิตร หลายพื้นที่มีความสัมพันธ์ฉันท์เครือญาติร่วมสายโลหิตเดียวกัน และมีประเพณีที่แสดงถึงความเป็นญาติสืบต่อกันมา ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธกับมุสลิมมีความเป็นเพื่อนกัน เป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นเพื่อนร่วมเอกราชกัน มีการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ไร่ใช้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสงบสุข เข้าใจกัน ดำเนินวิถีไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชีวิตร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมกันอย่างกลมกลืน ชาวไทยพุทธ มักจะร่วมงานประเพณีต่างๆ ของชาวไทยมุสลิม เช่น กวนอาซอของชาวมุสลิม การแต่งกาย การจัดประเพณีงานแต่งงาน การร่วมบริจาคทำบุญเพื่อพัฒนามัสยิด เป็นศาสนสถานศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยมุสลิม ชาวไทยมุสลิมก็เข้าร่วมประเพณีวัฒนธรรมงานแต่งงาน งานบุญงานบวชของชาวไทยพุทธ ร่วมแรงร่วมใจพัฒนาหมู่บ้าน พัฒนาวัดในพื้นที่ สำหรับในด้านอาหารการกินก็มีให้เลือกรับประทานอย่างหลากหลาย ทั้งอาหารไทย อาหารจีน อาหารมุสลิม อาหารมุสลิมที่มีชื่อของสามจังหวัดชายแดนใต้ เช่น มะตะบะ ตือโปะ โกะกอและ ก็เป็นอาหารที่นิยมของผู้คนในพื้นที่ จากความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมของคนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้สามจังหวัดชายแดนใต้เป็นพื้นที่ที่น่าสนใจสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ถึงแม้ว่า จะเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่อยู่บ้าง

อาจกล่าวได้ว่า จ.ปัตตานี เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตลอดมา มีทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิม นับเป็นเส้นอย่างหนึ่งของพื้นที่ ที่ผ่านมาอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจกัน ดำเนินวิถีชีวิตร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตลอด ด้านศิลปวัฒนธรรมของสังคมมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมกันได้อย่างกลมกลืนชาวบ้านส่วนใหญ่มีสายสัมพันธ์ที่เป็นเครือญาติกัน ความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยพุทธและมุสลิมมีความเป็นเพื่อน มีการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ส่วนในความสัมพันธ์ด้านชุมชน คือมีการประชุมร่วมกันมีการไปมาหาสู่กัน ถึงแม้จะรู้สึกกลัวกับเหตุการณ์ปัจจุบันภายในหมู่บ้านแม้ว่าประชากรส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาอิสลาม และชาวไทยพุทธมีจำนวนประชากรน้อยกว่า แต่ก็อาศัยอยู่ร่วมกันมาได้มาจนถึงปัจจุบัน บางหมู่บ้านที่ประชากรไทยพุทธมีจำนวนน้อย แต่กลับได้รับความเชื่อถือจากชาวไทยมุสลิมให้ได้รับเป็นผู้ใหญ่บ้านและจะดูแลลูกบ้าน

อย่างไรก็ตาม แม้เหตุการณ์ความไม่สงบและความรุนแรงในพื้นที่ในอดีต อาจทำให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินอย่างประเมินค่ามิได้ แต่วิถีชีวิตของคนในพื้นที่ทั้งชาวไทยพุทธมุสลิม คนไทยเชื้อสายจีน ก็ยังคงมีความรักความผูกพัน สมัคสมานสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลกันซึ่งกันอย่างแน่นแฟ้น รวมถึง ร่วมมือกันเพื่อการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยหวังว่า จะนำความสงบสุขในพื้นที่จะกลับมาอีกครั้ง เพื่อให้เป็นสามจังหวัดชายแดนใต้ที่ดึงดูดผู้คนมาท่องเที่ยวและและมาเยี่ยมเยียนดังเช่นที่เคยเป็นมาในอดีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4) ข้อมูลด้านพื้นที่ใน อ.เมือง จ.ปัตตานี

สภาพทั่วไป

ลักษณะที่ตั้งอำเภอเมืองปัตตานี เป็น 1 ใน 12 อำเภอของจังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ทั้งสิ้น จำนวน 96,869 ตารางกิโลเมตร หรือ 60,524 ไร่

ทิศเหนือติดกับอ่าวไทย

ทิศใต้ติดกับอำเภอยะรัง จ.ปัตตานี

ทิศตะวันออกติดกับอำเภอยะหริ่ง จ.ปัตตานี

ทิศตะวันตกติดกับอำเภอหนองจิก จ.ปัตตานี

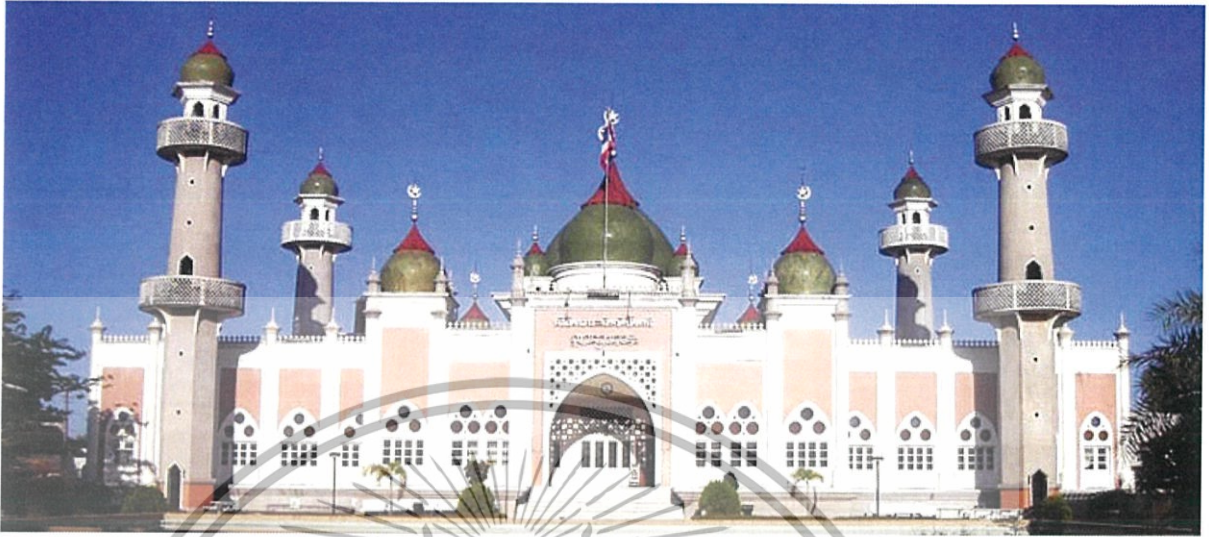
สภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มและชายทะเล มีแม่น้ำปัตตานี 1 สาย คือแม่น้ำปัตตานี

- พื้นที่ที่เลือกถ่ายภาพสารคดีในเขต อ.เมือง จ.ปัตตานี 5 ตำบลคือ ต.รูสะมิแล ต.บานา ต.อาเนาะรู ต.จะบังติกอ ต.สะบารัง เพราะในจังหวัดปัตตานีมีเพียงอำเภอเดียวที่มีผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกันอาศัยอยู่ร่วมกัน

- ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาท้องถิ่น ในเขตเทศบาลมีวัด 3 แห่ง มัสยิด 13 แห่ง ประชากรนับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 86.86 ศาสนาพุทธร้อยละ 12.86 ศาสนาคริสต์และศาสนาอื่นๆ ร้อยละ 0.28

- สถานที่สำคัญใน อ.เมือง เช่น มัสยิดกรือเซะ มัสยิดกลาง ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ถนนยะรัง ตำบลอาเนาะรู อำเภอเมืองปัตตานี

ภาพที่ 2 มัสยิดกรือเซะ : ตั้งอยู่ที่บ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลุโละ อำเภอเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ต.อานาหารู อ.เมือง จ.ปัตตานี

2.2 แนวคิดการถ่ายภาพเชิงสารคดี

ภาพถ่ายเชิงสารคดีจัดเป็นภาพได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็นอย่างมากจะเห็นได้ว่าหน้าสารคดีของสื่อพิมพ์ต่าง ๆ ล้วนมีการใช้ภาพประกอบอยู่เสมอโดยที่ภาพเหล่านั้นมักมีความสอดคล้องและเสริมเกื้อกูลกันกับข้อเขียนที่นำเสนอ

คำว่า “สารคดี” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้ความหมายว่า “เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นจากความจริงไม่ใช่จากจินตนาการเช่น สารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติตั้งนั้น ภาพถ่ายเชิงสารคดีจึงเป็นภาพถ่ายที่ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นจากความเป็นจริงทั้งนี้เพื่อใช้ประกอบความเรียงที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องเป็นจริงเช่นกัน

การถ่ายภาพเชิงสารคดี (Documentary Photography) คือ การบันทึกปรากฏการณ์ข้อเท็จจริงเพื่อบอกเล่าความจริง ตามความเป็นจริง โดยไม่บิดเบือน และไม่ถ่ายภavnนำความคิดหรือความรู้สึกของผู้คน โดยเฉพาะประเด็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน เช่น เรื่องเกี่ยวกับการเมือง ศาสนา และความเชื่อ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น วิธีการเล่าเรื่องก็ขึ้นอยู่กับเรื่องที่ต้องการจะเล่าด้วย หากเป็นประเด็นละเอียดอ่อน หรือเป็นปรากฏการณ์ที่ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ในสังคม ช่างภาพจำเป็นจะต้องถ่ายทอดข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา ถ่ายภาพให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยไม่ใช้เทคนิคหรือจัดภาพที่ผิดธรรมชาติ แต่หากเป็นประเด็นที่ชัดเจนแล้ว อย่างเช่น ยาเสพติด เด็กเร่ร่อน อุบัติภัย ฯลฯ ช่างภาพอาจต้องถ่ายทอดให้เห็นอารมณ์ ความรู้สึกในภาพ เพื่อให้คนดูรู้สึกร่วมกับภาพและเรื่องนั้นได้

ภาพถ่ายสารคดีมิได้จำกัดแค่ภาพถ่ายเกี่ยวกับชีวิตและสังคมเท่านั้น ภาพถ่ายสถาปัตยกรรม ภาพถ่ายเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สแกนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับว่าเข้าข่ายไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาศาสตร์ การแพทย์ มานุษยวิทยา ภาพถ่ายเดินทางท่องเที่ยว ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายทางดาวเทียม ล้วนแต่เป็นงานภาพถ่ายเชิงสารคดีทั้งสิ้น

วัตถุประสงค์หลักของภาพถ่ายประเภทนี้คือบันทึกหลักฐานเอกสารเพื่อเก็บเป็นข้อมูล อย่างไรก็ตามภาพถ่ายในฐานะสื่อที่มีอิทธิพลต่อความคิดและอารมณ์ ขอบเขตงานภาพสารคดีจึงมิได้หยุดอยู่แค่การบันทึกข้อมูล มิได้เป็นเพียงแค่หลักฐานเอกสาร รูปแบบของภาพถ่ายสารคดีถูกนำไปใช้โน้มน้าวกระแสวิถีชีวิต ทั้งการเมือง โฆษณาชวนเชื่อซึ่งผู้คนในสังคมให้ความเชื่อถือข้อมูลจากภาพถ่ายอยู่เสมอ

สังคมให้ความเชื่อถือต่อข้อมูลทางภาพถ่ายเสมอมา แม้ในบางครั้งสิ่งที่อยู่ในภาพถ่ายอาจไม่ใช่ความจริงทั้งหมดหรืออาจเป็นความจริงแค่บางส่วน ซึ่งอาจนำไปสู่การเข้าใจผิดและบิดเบือน สิ่งเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมของช่างภาพ ช่างภาพสารคดีหรือช่างภาพข่าวมีหน้าที่บันทึกเหตุการณ์ตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นวันๆนั้น บันทึกอย่างตรงไปตรงมา แต่ช่างภาพก็สามารถบันทึกได้แค่สิ่งที่ปรากฏอยู่เบื้องหน้าเท่านั้นเอง ส่วนกระบวนการเสนอภาพต่อสังคมอยู่ในอำนาจของสำนักข่าว สำนักพิมพ์หรือรัฐบาลซึ่งแน่นอนว่าองค์กรเหล่านี้ย่อมมีแนวคิด วัตถุประสงค์ แม้กระทั่งผลประโยชน์ของคนที่ต้องคำนึง

2.2.1 เทคนิคของการถ่ายภาพสารคดี

เทคนิคของการถ่ายภาพในเชิงสารคดีไม่ได้แตกต่างกับการถ่ายภาพทั่วไป แต่การถ่ายภาพสารคดีจำเป็นจะต้องออกตัวการ “ทำการบ้าน” คือการหาข้อมูลและพูดคุยกับนักเขียนและบรรณาธิการให้ชัดเจน ถึงขอบเขตแค่ไหน เมื่อถึงเวลาลงพื้นที่จะได้ทำงานได้ตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะงานสารคดีบางเรื่องจำเป็นจะต้องลงพื้นที่ถ่ายภาพหลายครั้ง ตามแต่โอกาสและฤดูกาล บางเรื่องอาจต้องลงเป็นทีม หรือใช้อุปกรณ์พิเศษ เช่น สารคดีสัตว์ป่า ปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นต้น

การจัดองค์ประกอบศิลป์คือ การจัดวาง จัดระเบียบ สี เส้น รูปทรง แสงเงา ที่ว่าง ๆ ให้ประสานกลมกลืน เกิดความงามและแสดงออกถึงเนื้อหาความหมาย ความรู้สึกนึกคิดของผู้สร้างงาน หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

1) ความสมดุล (balance) เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ภาพน่าดู เมื่อเห็นแล้วไม่ขัดความรู้สึก ความสมดุลมี 2 ลักษณะ คือ ความสมดุลแบบสมมาตร (symmetry balance) เป็นความสมดุลที่เกิดจากความเท่ากันของสองส่วนซ้ายและขวาของภาพที่มีความเหมือนกัน ความสมดุลอีกลักษณะคือ ความสมดุลแบบอสมมาตร (asymmetry balance) เป็นความสมดุลที่เกิดจากความรู้สึกจากผลของการรับรู้ โดยที่ทั้งสองส่วนไม่มีความเหมือนกัน

2) ความเป็นเอกภาพ (unity) เป็นการจัดหรือเลือกมุมการถ่ายภาพ ให้ส่วนประกอบต่าง ๆ ในภาพ มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวเดียวกัน ไม่มีควรเนื้อหาหลายเรื่อง หรือมีเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้อง เพราะจะทำให้คนดูสับสน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ความกลมกลืน (harmony) เป็นการจัดภาพที่มีลักษณะของการนำสิ่งประกอบต่าง ๆ ในภาพ มาอยู่ร่วมกันให้มีความเข้ากันได้ มีความเหมือนกัน กลมกลืนกันไปทั้งหมดทุกสิ่งทุกอย่างในภาพ เช่น พระในวัด คนใส่ชุดว่ายน้ำเดินชายหาด แต่ในบางครั้งความไม่กลมกลืนก็จะถูกใช้ในลักษณะของเนื้อหาที่เน้นแสดงถึงความขัดแย้งหรือแตกต่าง เพื่อสร้างความสะดุดตาแก่ผู้พบเห็นภาพ เช่น ภาพดอกกุหลาบวางอยู่บนลวดหนาม

4) การเน้นให้เด่น (emphasize) ความโดดเด่นจากการเน้นจะทำให้ผู้ชมได้ทราบโดยง่ายว่าภาพถ่ายนั้นสื่อความหมายอะไร การเน้นในภาพถ่ายสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การเน้นด้วยการทำให้สิ่งสำคัญในภาพมีขนาดใหญ่, การใช้ฉากหลังที่มีสีเรียบง่าย ไม่ยุ่งเหยิง, การใช้ความคมชัดของภาพเน้นสิ่งที่ต้องการสื่อ ทั้งสิ่งที่ไม่ต้องการให้พร่ามัว การใช้สีที่ตัดกัน

2.2.3 คุณสมบัติของช่างภาพสารคดี

ช่างภาพสารคดีที่ดีควรมีคุณลักษณะที่ไวต่อความรู้สึก (sensitive) เช่น รู้สึกถึงความพอใจหรือไม่พอใจของ subject มีความเมตตา (compassionate) ทระหดทนต่อความยากลำบาก (patient) อุดหนุนอดกลั้น (tolerant) ต่อความกดดันต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ อยากรู้อยากเห็น แต่ไม่สอดรู้สอดเห็น (nosey) เข้ากับผู้คนทุกประเภทได้ง่าย เด็ดขาดในกรณีตัดสินใจและหนักแน่น (assertive) แต่ไม่ก้าวร้าว

การถ่ายภาพสารคดี

- การถ่ายภาพสารคดี ต้องเตรียมหรือทราบโครงเรื่อง เพื่อการสร้างภาพในสารคดี โดยจินตนาการภาพ
- เตรียมภาพไว้ในใจ เพราะการถ่ายสารคดีจริง ผู้มีประสบการณ์แล้วมักจะคิดไม่ออกว่าจะถ่ายภาพอย่างไร และบางครั้งมุมมองก็ต่างจากที่คิดเอาไว้ทำให้ไม่สามารถถ่ายภาพได้
- ในการวางแผนเรื่องและแนวภาพสารคดีต้องมีข้อมูลหลายๆเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำแหล่งข้อมูลที่ดีคือห้องสมุดและผู้รู้ในพื้นที่ที่เราจะถ่าย
- การวางคำถามและถ่ายภาพเพื่อเป็นคำตอบให้กับคำถาม ทำให้ภาพที่ถ่ายสามารถอธิบายหรือบอกเล่าเรื่องราวได้ชัดเจน และควรทำคำบรรยายภาพเพื่อช่วยบันทึกความจำว่าได้ถ่ายอะไรมาบ้าง จะเป็นประโยชน์เมื่อมาเรียบเรียงข้อมูลและภาพภายหลัง
- อุปกรณ์พื้นฐานที่จำเป็นในการทำสารคดีภาพนิ่ง ควรจะเป็นกล้องที่มีความทนทาน แข็งแรง มีระบบการทำงานไม่ซับซ้อน ใช้จนคล่องพร้อมที่จะใช้งานอย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ปลีกล้วยอาจจำเป็นน้อยและทำให้กระเป๋าหนักเกินความจำเป็น

การถ่ายภาพเชิงสารคดีมีมากมายหลายประเภท โดยในการถ่ายภาพสารคดีเชิงวิถีชีวิตนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงอะไรบ้างนั้น

การถ่ายภาพเชิงวิถีชีวิตนั้นจะต้องเข้าถึงพื้นที่ให้ลึกที่สุด ซึ่งในแต่ละพื้นที่ก็ใช้เวลาไม่เท่ากัน ซึ่งช่างภาพก็ต้องทุ่มเทเวลาหาโอกาสที่ดีให้ได้ ในบางสารคดีที่ดีจริงๆ นั้น เมื่อเปิดหน้าหนังสือแล้ว เอกสารเป็นเอกสารที่หลงเหลือไว้กับก้าวเชิงนี้เพียงไม่กี่ชิ้นเท่านั้น เมื่อผู้เขียนได้เปิดดูประวัติการค้นคว้า ไม่ว่าจะเป็นใครๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แทบไม่ต้องอ่าน ช่างภาพที่ดีสามารถสื่อเรื่องราวทั้งหมดผ่านรูปได้ชัดเจน ทั้งนี้ก็ยังคงไว้ซึ่งความสวยงาม และรายละเอียดของเนื้อหาจำเป็นต้องมี เพื่อขยายให้เกิดความชัดเจนลงลึกยิ่งขึ้น

หลักอีกหนึ่งอย่างของการทำสารคดีก็คือ “ความจริง” ทั้งเนื้อหาและภาพจะต้องสื่อให้เห็นความจริง เห็นภาพอย่างไร ถ่ายออกมาตามนั้น หากเคยชินกับการปรับแต่ง สร้างภาพขึ้นมาจะทำให้หลุดประเด็นและออกห่างจากการถ่ายภาพที่ดีไปเรื่อยๆ เพราะสารคดีไม่ใช่โฆษณา ที่จะนำมาตัดปะให้ห้องค์ประกอบเป็นไปตามต้องการจนสูญเสียสมดุลและความจริงไป

สำหรับรายใหม่ที่เพิ่งเริ่มต้นถ่ายภาพเชิงสารคดี ลองให้โจทย์ตัวเองอย่างง่ายๆ เกี่ยวกับสิ่งที่สนใจและอยากรู้อะไร เรื่องราว จากนั้นก็เริ่มถ่ายภาพเพื่อนำมาเล่าเรื่องราวเหล่านั้น ถ้ามีโจทย์ในการทำงาน ก็จะสามารถกำหนดทิศทางของงานได้ดียิ่งขึ้น แล้วลองส่งประกวดเพื่อสำรวจเสียงตอบรับว่าผลงานเป็นอย่างไร ช่างภาพที่ดีจะต้องมีวินัยในตัวเอง สามารถควบคุมเวลาจำกัดว่าควรจะอยู่ ณ จุดหนึ่งในเวลาเท่าใด และรู้จักทำการบ้าน การลงพื้นที่แต่ละครั้งไม่ใช่กระดาษสีขาว จะต้องมิมุมมองหรือความคิด ภาพที่คิดไว้แล้วบ้าง เช่น อยากรู้ภาพผู้คนท้องถิ่น สถานที่อาศัย อาชีพ อาหาร หรือวัฒนธรรม สิ่งสำคัญคือความคิดสร้างสรรค์ที่ต้องคิดอะไรแปลกใหม่ อย่าตีกรอบให้ตัวเอง

ความสำคัญของภาพถ่ายเชิงสารคดี

(1) สร้างความกระจางใจให้เนื้อหาอันเป็นผลจากการเสริมเกือกลูกกันระหว่างภาพถ่ายกับงานเขียนเชิงสารคดี

(2) เป็นการเน้นความสำคัญของภาพเหตุการณ์และเรื่องราวการนำเสนอภาพหลัก เป็นการจัดลำดับความสำคัญแก่เรื่องราวเหตุการณ์ในขณะที่ประเด็นรองลงไปอาจนำเสนอภาพที่มีขนาดรองลงมา

(3) เพิ่มความน่าสนใจให้กับงานสารคดีภาพถ่ายเชิงสารคดีช่วยเพิ่มสีสันเร้าอารมณ์ดึงดูดสายตาให้ผู้อ่านเกิดความสนใจซึ่งความน่าสนใจนี้อาจเกิดจากภาพที่หาดูได้ยากหรือไม่สามารถเห็นได้โดยปกติหรืออาจเป็นภาพถ่ายที่มีคุณค่าด้านความงามขั้นตอนการปฏิบัติงานถ่ายภาพเชิงสารคดี

ขั้นเตรียมการก่อนการบันทึกภาพ การวิจัยหรือการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวข้องกับข้อมูลอย่างน้อยสองส่วน คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำเสนอซึ่งจะช่วยให้เกิดมุมมองที่น่าสนใจนำสู่การกำหนดแนวคิดของเรื่องตลอดจนลักษณะของภาพที่จะนำเสนอข้อมูลจะบอกช่างภาพว่าอะไรน่าจะเป็นภาพหลัก หรือภาพสำคัญของสารคดีเรื่องนั้น ๆ

2. แหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพเชิงสารคดีได้แก่

ข้อมูลประเภทเอกสารได้แก่ เอกสารประเภทหนังสือนิตยสารเอกสารทำประวัติศาสตร์ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรานำเสนอสารคดี

ข้อมูลประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้แก่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างๆอย่างไรก็ตาม แหล่งข้อมูลประเภทนี้จะต้องมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลประเภทบุคคลอาจเป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแหล่งข้อมูลดังกล่าวต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่มักมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเช่นข้อมูลเกี่ยวกับราคาวิธีการเดินทางกำหนดการเดินทางของพาหนะต่างๆหมายเลขโทรศัพท์ เป็นต้น

3. กำหนดแนวคิดที่เป็นขอบเขตประเด็นของเรื่องและภาพการกำหนดขอบเขตของเรื่องจะทำให้รู้ถึงประเด็นหลักประเด็นรองและขอบเขตของการบันทึกภาพจะช่วยให้ช่างภาพเน้นเจาะลึกถึงรายละเอียดของภาพได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นของเรื่องเป็นการประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการบันทึกภาพ

4. การวางแผนการบันทึกภาพโดยคำนึงถึงฤดูกาลช่วงระยะเวลาการบันทึกภาพทิศทางแสงงบประมาณและความพร้อมของร่างกายช่างภาพ ซึ่งช่างภาพต้องตรวจสอบสภาพของสถานที่ที่ต้องบันทึกภาพด้วยเช่น ความลาดชันของพื้นที่ความเร็วลมอุณหภูมิอากาศ สภาพความเบาบางของอากาศในกรณีที่สถานที่ถ่ายภูมิความสูงจากระดับน้ำทะเลเกิน 3,200 เมตร ทั้งนี้เพื่อที่จะได้เตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานถ่ายภาพ

5. การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีที่ต้องการในพื้นที่หรือเจ้าหน้าที่นำทางต้องมีการนัดหมายประสานงานล่วงหน้า มิฉะนั้นจะทำให้ช่างภาพไม่สามารถเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ดังกล่าวได้

6. เตรียมอุปกรณ์เหมาะสมสำหรับลักษณะงานสารคดีที่จะทำการบันทึกภาพ ซึ่งกล้องถ่ายภาพ DSLR น่าจะเป็นกล้องถ่ายภาพที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพเชิงสารคดีอันเนื่องมาจากเป็นกล้องที่มีความคล่องตัวในการทำงานในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์สำหรับกล้อง DSLR อาจมีประเด็นที่ต้องพิจารณาอุปกรณ์หลักที่จำเป็นคือเลนส์ถ่ายภาพ อาจพิจารณาจากลักษณะธรรมชาติของภาพที่เราจะต้องบันทึกซึ่งควรพิจารณาเกี่ยวกับเลนส์คือทางยาวโฟกัสดังนี้

ชื่อเลนส์	คุณสมบัติ
เลนส์มุมกว้าง	เหมาะสำหรับภาพที่มีพื้นที่ในการบันทึกภาพที่จำกัด จะทำให้ภาพที่ถ่ายออกมาดูใหญ่และกว้างกว่าปกติ
เลนส์เทเลหรือเลนส์ถ่ายไกล	เหมาะกับการบันทึกภาพที่ช่างภาพไม่สามารถเข้าไปใกล้เหตุการณ์ เช่น การถ่ายภาพชีวิตสัตว์ในสวนสัตว์เปิด การถ่ายภาพนกในป่า
เลนส์มาโคร	เหมาะกับการบันทึกภาพสิ่งขนาดเล็ก เช่น ดอกไม้เล็กๆ บนโชดหิน ลวดลายของหนอนที่เกาะบนใบไม้
เลนส์ซูม	เหมาะสมอย่างมากสำหรับงานถ่ายภาพเชิงสารคดีที่ต้องการความคล่องตัวในการบันทึกภาพ เช่น กิจกรรมประเพณีต่างๆเห็นภาพได้ชัดเจน

ภาพที่ 4 คุณสมบัติของเลนส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Lewis Greg กล่าวว่างานภาพถ่ายเชิงสารคดีนั้นไม่ได้มีเพียงองค์ประกอบด้านภาพหากแต่เป็นการร่วมมือกันระหว่างภาพและคำบรรยายภาพภาพถ่ายเป็นเพียงการนำเสนอเรื่องราวของเหตุการณ์สามารถชี้แนะการเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์ในอดีตและอนาคตแต่ไม่อาจบ่งชี้ได้ถึงสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในความรู้สึก เสียง กลิ่นหรือรายละเอียดของข้อเท็จจริงที่เลนส์ถ่ายภาพไม่อาจบันทึกได้ สำหรับส่วนที่ภาพนำเสนอไม่ได้สามารถเติมเต็มได้ด้วยคำบรรยายภาพซึ่งจะทำให้การสื่อความหมายมีความสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น

“สงครามและสันติภาพ” ณ ฐานทหารสหประชาชาติจังหวัดกาญจนบุรีอนุสรณ์จากสงครามโลกครั้งที่ 2 หลายชีวิตต้องจากแผ่นดินถิ่นเกิดมาอยู่ที่นี่ยืนหยัดจากสงครามและความรุนแรงในอดีตน่าจะเตือนสติมนุษยชาติให้ถวิลหาสันติภาพสภาพจากโครงการฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพเชิงสารคดีคณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยรังสิต พ.ศ.2551)

สรุปแล้วการถ่ายภาพวิถีชีวิตนั้นไม่ใช่เรื่องยาก แต่ต้องอาศัยเวลาอย่างมากเพื่อสร้างความคุ้นเคย และเรียนรู้วิถีชีวิต เพื่อสื่อทงแง่มุมออกมาตามความเป็นจริง

2.2.4 ภาพถ่ายสารคดีและเงื่อนไขทางวัฒนธรรม

กล่าวกันว่าวัฒนธรรมคือตัวกำหนดความคิดและการกระทำของผู้คนในแต่ละสังคม วัฒนธรรมถ่ายทอดผ่านศาสนา การศึกษา สื่อมวลชนจากคนรุ่นหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง ปรับเปลี่ยนตามสภาพเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์นับแต่การกำเนิดภาพถ่ายและเทคโนโลยีการพิมพ์สมัยใหม่ สื่อทางภาพเข้ามามีบทบาทต่อการรับรู้ของสังคม มีอิทธิพลต่อโลกทัศน์ของประชาชน เข้ามาเป็นส่วนสำคัญของความเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมคืออำนาจ..เมื่อวัฒนธรรมคือตัวกำหนดความคิดและการกระทำของสังคม ตั้งแต่จะกินอยู่อย่างไร สวมเสื้อผ้ากันแบบใด นิยมสินค้าประเภทไหน มีทัศนคติต่อสังคม การเมือง ศาสนาในแง่มุมใด หรือจะไม่สนใจเรื่องเหล่านี้เลย ทั้งหมดสั่งสมจากประสบการณ์ผ่านการอบรมในครอบครัว ผ่านการศึกษา ผ่านศาสนา ผ่านสื่อมวลชน บ่มเพาะจนเป็นแนวคิดและพฤติกรรมร่วมกันในสังคมเดียวกันสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถบังคับได้ ไม่สามารถสร้างขึ้นชั่วคราว จึงไม่มีใครคนใดคนหนึ่ง ไม่มีองค์กรใดองค์กรหนึ่งจะสามารถกำหนดกระแสความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม คือไม่สามารถฝืนบังคับวัฒนธรรมให้ไหลไปตามใจปรารถนาของตนเองได้ทุกอย่าง ความเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม จะปรับเปลี่ยนตามสภาพความเป็นอยู่ของสังคมนั้นเอง แม้แต่วัฒนธรรมที่ควบคุมเข้มงวดและผ่านการล้างสมองมานานหลายสิบปี เมื่อถึงเวลาหนึ่งความเปลี่ยนแปลงยังหลีกเลี่ยงไม่ได้

อย่างไรก็ตาม กลไกของวัฒนธรรม หรือกลไกที่มีอิทธิพลกับความคิดและอารมณ์ของผู้คนจะมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นเร้าความเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยใช้กระบวนการปลูกฝัง ตอกย้ำแนวคิดให้ซึมลึก กลไกนี้ใช้เป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมกระแสหลัก และในบางประเทศใช้เป็นเครื่องมือในการล้างสมองผู้คนด้วย ดังนั้น ภาพถ่าย..อันเป็นกลไกสำคัญทางวัฒนธรรม จึงมิได้เป็นเพียง

เครื่องมือสำหรับการบอกเล่าเรื่องราว หรือแค่ความบันเทิงเท่านั้น แต่ภาพถ่ายคือเครื่องมือแห่งเอกราชเป็นอีกกลไกหนึ่งของการเมืองที่ช่างเลือกเฟ้นเพื่อที่จะนำเสนอ เมื่ออยู่ภายใต้เงื่อนไขทางการเมืองการค้ำไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำนาจ – อำนาจในการกระตุ้นเร้าความคิดและอารมณ์ของสังคม ประกอบกับความเชื่อถือว่า ภาพถ่ายไม่โกหก ยิ่งทำให้ภาพถ่ายมีอิทธิพลมากขึ้น ภาพถ่ายหนึ่งภาพสามารถทำลายชีวิตคนให้ย่อยยับได้ทั้งชีวิต สามารถสร้างกำลังใจแก่สังคมที่กำลังอ่อนล้า หรือจะ使人ในสังคมหันมาฆ่ากันเองในเรื่องที่ไม่เป็นจริง สิ่งเหล่านี้ ล้วนเกิดขึ้นได้ทั้งนั้นและเกิดซ้ำๆ นับครั้งไม่ถ้วนในประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้..ขึ้นอยู่กับองค์การนั้นๆ ใช้ภาพถ่ายเป็นหรือไม่หรือสามารถใช้ได้ดีเพียงใด ผู้กุมอำนาจรัฐส่วนมากจะเข้าใจศักยภาพของสื่อชนิดนี้เป็นอย่างดี และใช้ภาพถ่ายเพื่อประโยชน์ทางการเมืองอยู่เสมอ ส่วนช่างภาพสารคดี-ภาพข่าวในอดีต(ส่วนมาก)เข้าใจในอำนาจของสื่อที่ตนใช้เช่นกันและพยายามระมัดระวังเสมอจนเกิดสิ่งที่เรียกว่าจรรยาบรรณของช่างภาพ

การที่ภาพถ่ายเกี่ยวข้องกับเรื่องของความคิด อารมณ์ อำนาจ สิ่งนี้เข้ายวนให้งานภาพเชิงสารคดีเกิดมีพัฒนาการสู่อีกรูปแบบหนึ่งของศิลปะหมายความว่าช่างภาพ - ศิลปิน นำรูปแบบของงานสารคดีไปใช้ในงานศิลปะโดยดูเหมือนภาพสารคดีหรืออาจเป็นภาพสารคดีแต่ไม่ได้เน้นที่เรื่องราวของเหตุการณ์ในภาพ หันมาเน้นที่แนวคิดส่วนตัวของผู้สร้างงานเป็นสำคัญ สำหรับภาพสารคดีประเภทที่ผู้คนคุ้นเคยมากที่สุด มักเป็นภาพเกี่ยวกับชีวิตและสังคม ภาพสารคดีชีวิตและสังคมเกี่ยวข้องกับความคิด อารมณ์ อำนาจมากที่สุด หรือมากกว่าสารคดีแนวอื่น

ช่างภาพแต่ละคนจะมีรูปแบบสุนทรียศาสตร์เฉพาะตน หรือมีสไตล์ส่วนตัวซึ่งพวกเขาจะนำสไตล์ของตนมาใช้กับการถ่ายภาพเสมอ จุดนี้ทำให้งานสารคดีมีความหลากหลาย สกิลช่างที่แตกต่างกัน จะสร้างงานสารคดีที่ดูต่างกันไป รวมทั้งสิ่งที่พวกเขาเลือกที่จะบันทึกด้วย โดยทั่วไปแล้ว.. องค์ประกอบภาพไม่ใช่เรื่องสำคัญมากนักสำหรับภาพถ่ายสารคดี เนื้อหาของงานข่าว - งานสารคดีอยู่ที่เหตุการณ์ในภาพ เป็นเรื่องจิงหะวะกับเวลา นำเสนอผ่านประสบการณ์อันซ้ำซ้อนของช่างภาพ และบ่อยครั้งที่เป็นการบังเอิญ เมื่อทุกอย่างจำเป็นต้องเป็นเรื่องจริงในห้วงเวลาจริง โอกาสนั้นบั้นแต่งองค์ประกอบภาพนั้นแทบเป็นไปไม่ได้เลยทุกอย่างที่เกิดขึ้น ช่างภาพมีเวลาคิด ตัดสินใจและประมวลผลอย่างนานสุดแค่ 1/125 วินาทีเท่านั้น ความสมบูรณ์ทางเทคนิคหรือองค์ประกอบภาพ จึงมิใช่ปัจจัยหลักในการพิจารณาภาพถ่ายสารคดีและภาพข่าว เนื้อหาเท่านั้นที่สำคัญ นั่นคือ "เกิดอะไรขึ้น เมื่อใด กับใคร อย่างไร" แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าองค์ประกอบภาพพื้นฐานจะไม่จำเป็น ความสมบูรณ์ทางเทคนิคขั้นพื้นฐาน..และสุนทรียศาสตร์ยังคงเป็นส่วนสำคัญสำหรับช่างภาพที่เปี่ยมประสบการณ์ ย่อมสามารถควบคุมปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ได้ดีในเกือบทุกสถานการณ์ อีกประการหนึ่งปัจจัยที่กล่าวถึงเบื้องต้น เช่นความสมบูรณ์ทางเทคนิคมีผลต่อการสื่อสารกับคนดูหากภาพน่าเบื่อเกินไป องค์ประกอบพื้นฐานดูรุ่งรังนำรำคาญเกินไป หรือถ่ายมืดเกินไป สว่างไป..ไม่เห็นรายละเอียดอะไรเลย แน่นนอนว่าไม่มีใครอยากดูรูปพวกนี้หรือถ้าต้องดูไปตาไป..คงสื่อสารกับใครไม่ได้อีก หากภาพถ่ายไม่สามารถเรียกความสนใจ ไม่สามารถสื่อความหมายกับคนดู..เท่ากับไม่มีประโยชน์อันใด

ภาพแนวสารคดีนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเป็นภาพที่ถูกใช้ประกอบบทความสารคดีที่ต้องผ่านเอกสารเป็นเอกสารรับทราบไว้สำหรับหลักฐานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่เอาเอาเข้าหน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การค้นคว้าวิจัยโดยบุคคลอื่นหรือโดยช่างภาพเองในกรณีที่ช่างภาพเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์เอง ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะภาพจะเป็นภาพต่อเนื่องจำนวนหลายภาพที่ถูกออกแบบไว้สำหรับเน้นย้ำประเด็นเด่นๆ ในเนื้อหา ดังนั้นโดยธรรมชาติแล้ว ภาพสารคดีจะเป็นภาพที่ไม่จำเป็นต้องเล่าเรื่องด้วยตัวของภาพเอง โดดๆ เพราะผู้อ่านสามารถรับรู้เรื่องราวผ่านการอ่านเนื้อความและคุณภาพหลายๆภาพประกอบกันในการทำความเข้าใจกับเรื่องและผู้เขียนสารคดีต้องการจะสื่อ

การทำงานของช่างภาพก็ต้องทำงานภายใต้บริบทของความเป็นสารคดี นั่นก็คือต้องทำความเข้าใจกับประเด็นที่ผู้เขียนสารคดีต้องการสื่อ แล้วออกแบบชุดของภาพถ่ายเพื่อรับใช้ประเด็นเหล่านั้นให้ได้ตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพในทางการสื่อสารกับคนอ่านให้มากที่สุด อาจพูดได้ว่าภาพแนวสารคดีนั้นไม่ได้เป็นการบอกเล่าเรื่องราวจากมุมมองและวิถีคิดของช่างภาพอย่างแท้จริง ภาพถ่ายบางชุดช่างภาพอาจจะไม่ได้คิดเห็นหรือมีมุมมองต่อเรื่องราวเหมือนกับเจ้าของสารคดี หากแต่เป็นวิถีแห่งการทำงานที่ทำตามโจทย์ที่ได้รับมอบหมาย และส่วนใหญ่ช่างภาพเองก็มีเวลามากพอสมควรในการวางแผนหรือแม้กระทั่งออกแบบวิธีการถ่ายทำโดยได้รับความร่วมมืออย่างดีจากตัวแบบ(subject)

ภาพถ่ายชีวิตและสังคม

อัลมา ดเวนพอร์ต (Alma Davenport) ยกตัวอย่างในหนังสือ The History of Photography ว่าระหว่างการก่อสร้างทางรถไฟเชื่อมสองฝั่งทวีปอเมริกาเหนือ ช่างภาพทั่วไปตื่นตากับเครื่องจักรกล ขบวนรถไฟและเทคโนโลยีทันสมัย แต่ช่างภาพสารคดีแนวชีวิตและสังคมกลับให้ความสนใจกับสภาพชีวิตของกรรมกรและความเป็นอยู่ระหว่างการก่อสร้างมากกว่า (Chapter 4, Social Document , page 41) สังคมยอมรับว่าภาพถ่ายนำเสนอความเป็นจริงเสมอแม้ความจริงบางอย่างนั้นยากที่จะยอมรับ

ในปี ค.ศ.1850 เฮนรี เมฮิว (Henry Mayhew) ร่วมกับ ริชาร์ด เบียร์ด (Richard Beard) ตีแผ่ชีวิตกรรมกรและผู้ยากไร้แห่งนครลอนดอน ในหนังสือชื่อ London Labour and London Poor แต่ทว่าเทคโนโลยีการพิมพ์ขณะนั้นไม่สามารถตีพิมพ์ภาพถ่ายได้ จึงต้องใช้กระบวนการ wood engraver ลอกลายจากภาพถ่ายต้นฉบับลงบนแท่นพิมพ์ ซึ่งทำให้ภาพในหนังสือขาดความสมจริง เมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือ Street of London ของช่างภาพ จอห์น ทอมสัน (John Thomson) ร่วมกับ ออดอล์ฟ สมิธ (Adolphe Smith) ซึ่งตีพิมพ์ภายหลังในปี ค.ศ. 1870 และใช้กระบวนการ photomechanical transfer process ที่สามารถพิมพ์ออกมาได้ใกล้เคียงภาพถ่าย อัลมา ดเวนพอร์ต ให้ความเห็นว่าหนังสือเล่มแรก London Labour and London Poor ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือจากสังคมยุคนั้นเพราะภาพประกอบไม่สมจริง คนจึงไม่เชื่อว่าเรื่องราวนั้นเกิดขึ้นจริง ขณะที่อีกเล่ม Street of London มีภาพที่เสมือนจริงกว่าคนจึงเชื่อมากกว่า กล่าวได้ว่าข้อจำกัดทางเทคโนโลยีเป็นเหตุปัจจัย

อย่างไรก็ตามลองมองอีกแง่มุมหนึ่งความยากจนในทุกสังคมมิได้ซุกซ่อนอยู่ตามป่าเขา แต่ความยากจนส่วนมากอยู่ในเมืองใหญ่ และสามารถเห็นได้ไม่ยากเลย โดยเฉพาะนครลอนดอนยุคเอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานของบรรดาชนชั้นสูงเท่านั้น ไม่นานหลังจากนั้นการค้าวัตถุต่อเรียนซึ่งเครื่องครีตศีลธรรมอย่างสุดขั้ว แตกมโสมภพเกลื่อนถนน จึงเป็นที่ประจักษ์ไม่ว่าสังคมนั้นไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหละที่ปฏิเสธเรื่องเหล่านี้ สังคมเลือกจะไม่เชื่อว่าสิ่งนี้เกิดขึ้นจริง แล้วโทษว่าภาพประกอบไม่เหมือนจริง ขณะที่หนังสือ Street of London ของ จอห์น ทอมสัน สามารถนำเสนอภาพเสมือนจริงจนไม่มีใครปฏิเสธได้อีกต่อไป

ในสมัยเดียวกันนั้น ผู้คนหลงใหลสู่อเมริกา ส่วนมากมาจากยุโรปตะวันออกเมื่อถึงอเมริกาแล้วก็ไม่มีที่ไหนให้ไปต่อ ไม่มีงานให้ทำ แออดักันในนครนิวยอร์ก จนกลายเป็นสลัม ยิงนานวัน สภาพยิ่งเลวร้าย จากออบ ริส (Jacob Riis) ซึ่งเป็นนักข่าวและช่างภาพ ผู้มีประสบการณ์เรื่องนี้เป็นอย่างดี ในฐานะที่เขาเองเคยเป็นผู้อพยพมาก่อน เขาเข้าใจว่าชีวิตคนเหล่านี้ลำบากอย่างไร บทความของเขาเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์นิวยอร์ก แฮโรลด์ (New York Herald) บรรยายชีวิตแร้นแค้นของผู้อพยพ เมื่อสังคมรับทราบ แทนที่จะเห็นใจกลับตั้งข้อสงสัยว่า อะไรจะโหดร้ายปานนั้น สังคมตั้งข้อสงสัย..ทั้งที่ความเลวร้ายเสื่อมโทรมมิให้เห็นตาตาบนท้องถนน จนกระทั่งเขาเริ่มบันทึกเรื่องราวด้วยภาพถ่าย และตีพิมพ์หนังสือ How The Other Half Lives , Studies Among the Tenements of New York (ปี ค.ศ. 1890) จึงเกิดกระแสสังคมเคลื่อนไหวเรื่องคุณภาพชีวิตคนเมือง หรือผลงานของ ลิวอิส ไฮน์ (Lewis w. Hines) -ช่างภาพข่าวยุคบุกเบิกคนสำคัญ ผลงานนำจดจำของเขาชุดหนึ่งคือการแอบบันทึกสภาพชีวิตในโรงงาน การกดขี่แรงงานเด็ก ภาพถ่ายของเขากลายเป็นแรงผลักดันให้เกิดกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และการปกป้องสิทธิเด็กในสหรัฐอเมริกา.. และสำหรับสังคมทั่วไป ภาพถ่ายเป็นหลักฐานที่น่าเชื่อถือเสมอ บ่อยครั้งที่ภาพถ่ายก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในแง่บวก ER430600035

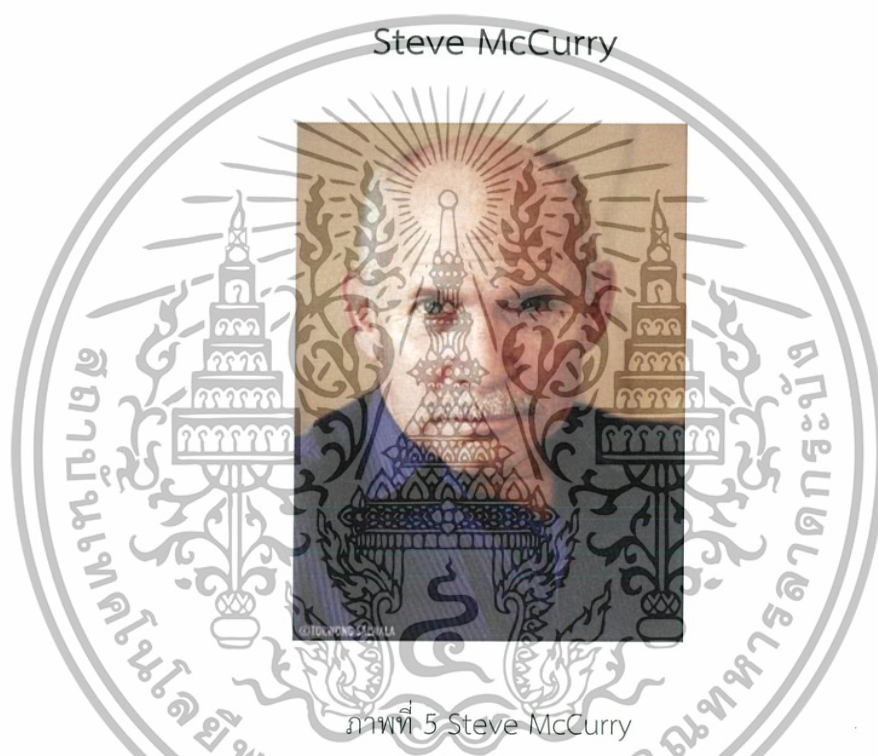
ผลงาน เดวิด ออกตาเวียส ฮิล (David Octavius Hill) และ โรเบิร์ต อัดัมสัน (Robert Adamson) บันทึกชีวิตชาวประมงในเมืองนิวฮาเวน สก็อตแลนด์ (New Haven, Scotland) ในปี ค.ศ. 1845 ผ่านบรรยากาศอันงดงาม เรือประมงเก่าๆ กระตุ้นเร้าความสนใจของชาวเมือง ก่อให้เกิดการเอาใจใส่ต่อคุณภาพชีวิตของชาวประมงท้องถิ่น

นับแต่ปลายศตวรรษที่ 19 เรื่อยมา ภาพถ่ายกลายเป็นสื่อสำคัญสำหรับโน้มน้าวกระแสสังคม ช่างภาพผู้มีอุดมการณ์ต่อสู้กับความอยุติธรรม และสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงได้หลายครั้ง อย่างไรก็ตาม มิใช่ว่าความเสมือนจริงของภาพถ่ายจะน่าเชื่อถือเสียทั้งหมด หลายครั้งที่การตัดต่อภาพเพื่อบิดเบือนเรื่องราว หรือเพื่อสร้างอารมณ์เกินจริง มีส่วนทำลายความน่าเชื่อถือของสื่อภาพถ่ายลงไปไม่น้อย อย่างเช่นงานโฆษณาชวนเชื่อของ ยูจีน แอปเพิร์ต (Eugene Appert) ค.ศ. 1871 ที่นำภาพศพจากคดีฆาตกรรมมาตัดต่อใหม่แล้วใส่ร้ายฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองหรือภาพละครนักศึกษาที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ (Bangkok Post) และหนังสือพิมพ์ดาวสยาม เมื่อปี ค.ศ.1976 (พ.ศ. 2519) ซึ่งในภาพนั้นเป็นการแสดงละครรำลึกเหตุฆาตกรรมทางการเมืองเมื่อพนักงานการไฟฟ้าจังหวัดนครปฐมสองคนถูกจับแขวนคอ เพียงเพราะพวกเขากำลังรณรงค์ทางการเมือง ผู้คนยุคนั้นเชื่อว่าการฆาตกรรมครั้งนั้นเป็นฝีมือของพวกอนุรักษนิยมฝ่ายขวา การแสดงละครที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงมีขึ้นเพื่อเล่าถึงเหตุฆาตกรรมดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บางกรณี ช่างภาพมีอารมณ์ร่วมกับสิ่งที่ตนบันทึกมากเกินไปจนสังคมเกิดเคลือบแคลงใจในความน่าเชื่อถือของภาพถ่ายเหล่านั้นโดยเฉพาะเมื่อมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างเช่นงานสารคดี เอฟ เอส เอ (FSA หรือ Farm Security Administration) ที่นำเสนอความทุกข์ยากของเกษตรกรอเมริกันในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ

2.3 ประวัติช่างภาพ

ภาพที่ 5 Steve McCurry

Steve McCurry เกิดวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1950 ที่รัฐเพนซิลเวเนีย จบการศึกษาที่ Penn State University เดิมทีเขาเรียนเกี่ยวกับการถ่ายภาพยนตร์ แต่ในตอนท้ายเขาจบการศึกษาในสาขาวิชาศิลปะการละคร ในปี 1947 เขากลายเป็นที่สนใจในด้านการถ่ายภาพเมื่อเขาเริ่มถ่ายภาพให้กับ the Penn State newspaper หนังสือพิมพ์ประจำวันของมหาวิทยาลัย หลังจากทำงานที่ Today's Post ใน King of Prussia รัฐเพนซิลเวเนีย เป็นเวลา 2 ปี เขาผันตัวเองมาเป็นช่างภาพอิสระ เดินทางบันทึกภาพในประเทศอินเดีย ชีวิตการทำงานด้านช่างภาพของเขาเริ่มต้นขึ้นที่อัฟกานิสถาน โดยปลอมตัวเข้าไปในชุดท้องถิ่นเพื่อไม่ให้เป็นที่สังเกต ก่อนที่รัสเซียจะเข้ามารุกรานอัฟกานิสถาน ในตอนที่เขาเดินทางออกมาเขาได้ซ่อนฟิล์มเอาไว้โดยการยัดติดไว้กับเสื้อผ้า ภาพถ่ายเหล่านั้นของเขาถูกตีพิมพ์ไปทั่วโลกและเป็นภาพถ่ายชุดแรกของโลกที่แสดงถึงความขัดแย้งและสงครามที่เกิดขึ้นในอัฟกานิสถาน ภาพถ่ายของเขาได้รับรางวัลเหรียญทอง Robert Capa ในสาขา Best Photographic Reporting from Abroad เป็นรางวัลสำหรับช่างภาพที่ทำงานโดยไม่มีสังกัด

และไม่ได้รับการสนับสนุนนั่นเอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขาได้รับรางวัลหลายรางวัลรวมทั้ง Magazine Photographer of the Year โดย the National Press Photographers Association ในปีเดียวกันเขาได้รับรางวัลถึง 4 รางวัล ในการประกวด The World Press Photo

McCurry มุ่งเน้นไปที่คนที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม ไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นว่าประทับใจในภาพ Lanescape ของสงคราม แต่ทว่าเป็นภาพใบหน้าของคน เขาได้กล่าวไว้ว่า “Most of my images are grounded in people. I look for the unguarded moment, the essential soul peeking out, experience etched on a person’s face. I try to convey what it is like to be that person, a person caught in a broader landscape, that you could call the human condition.”

ภาพถ่ายที่ได้รับการยอมรับที่สุดของเขาคือภาพ “Afghan Girl” เขาถ่ายภาพนี้ในค่ายผู้ลี้ภัยชาวอัฟกันในประเทศพม่า ชายแดนปากีสถาน เป็นภาพที่ได้ชื่อว่าเป็น “ภาพถ่ายที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด” ในประวัติศาสตร์ของนิตยสาร National Geographic และใบหน้าของเธอก็กลายเป็นที่โด่งดังที่สุดในเดือนมิถุนายน ปี 1985 นอกจากนี้ภาพนี้ยังถูกนำไปใช้บนแผ่นพับ โปสเตอร์ และปฏิทินขององค์กรนิรโทษกรรมสากลอีกด้วย เอกลักษณ์ของภาพ Afghan Girl ยังคงไม่เป็นที่รู้จักมากกว่า 17 ปี จนกระทั่ง McCurry และทีมงาน National Geographic บอกชื่อของเธอให้ทราบ เธอชื่อ Sharbat Gula ในปี 2002 McCurry กล่าวว่าผิวของเธอผ่านร้อนผ่านหนาวมามาก และตอนนี้ก็เกิดริ้วรอยเหี่ยวย่นแล้ว แต่เธอก็ดูโดดเด่นกว่าทุกปีที่ผ่านมา

Kodachrome เป็นฟิล์มสีตัวแรกของโลกที่ถูกผลิตโดย Kodak มาตั้งแต่ปี 1935 และถูกประกาศหยุดสายการผลิตไปเมื่อกลางปี 2009 หลังจากถูกรายชื่อนี้ Steve McCurry จึงได้ติดต่อขอฟิล์ม Kodachrome ม้วนสุดท้ายที่ถูกผลิตขึ้นไป จากนั้นฟิล์มม้วนนี้ก็ถูกนำไปบันทึกภาพจากสถานที่ต่าง ได้แก่ บอมเบย์ ราชสถาน อิสตันบูล ลอนดอน และนิวยอร์ก เขาได้นำภาพจากฟิล์มม้วนดังกล่าวออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า Steve McCurry เป็นช่างภาพที่มีความสามารถคนหนึ่งในการดึงเอาตัวตนจริง ของแบบออกมาได้โดยไม่ต้องมีแอสซันอะไรมาจก เพียงแค่สายตามองมาที่กล้องเท่านั้นก็ดูมีพลังมากจนภาพถ่าย Afghan Girl ของเขาโด่งดังและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกได้ และเขายังเป็นคนที่มีความกล้าหาญในการทำงาน เนื่องจากงานของเขาที่ทำนั้นเป็นการไปถ่ายภาพความขัดแย้งหรือสงครามระดับชาติซึ่งมีความรุนแรงมาก แต่งานของเขาก็สำเร็จและออกมาดีทุกครั้ง

Steve McCurry เป็นนักข่าว เป็นทั้งนักถ่ายภาพสารคดี และเป็นวิทยากรด้านการถ่ายภาพชื่อดัง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นนักถ่ายภาพผู้นำในแถบเอเชีย เป็นนักถ่ายภาพ 1 ใน 10 ของระดับโลก สตีฟ พูตว่า “หน้าที่ของผมคือบันทึกความแตกต่างระหว่างความเป็นจริงกับความฝัน ความสำเร็จของสตีฟคือเพราะว่าเขาสามารถเข้าไปอยู่กับบุคคลในท้องถิ่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานของ Steve McCurry

ภาพที่ 6 “Afghan Girl” เป็น “ภาพถ่ายที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด” ในประวัติศาสตร์ของนิตยสาร National Geographic

Fishermen at Weligama, Sri Lanka, 1995
© Steve McCurry/Magnum Photos

ภาพที่ 7 วิธีการจับปลาของประมงที่เมืองวิลิกามา ประเทศศรีลังกา ปี ค.ศ.1995

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 8. boy in mid-fight

ภาพที่ 9 INDIA. Rajasthan. 1996. Villagers participating in the Holi Festival.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

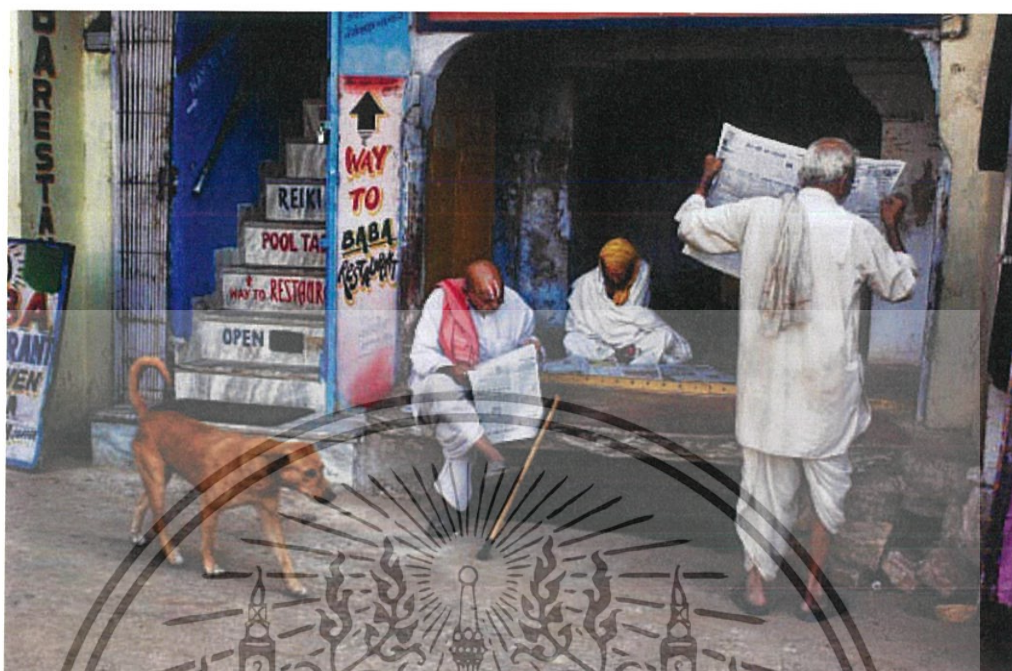

ภาพที่ 10. INDIA. Old Delhi. 1983. Train station platform.

ภาพที่ 11 Burma.Myanmar.2011

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 12 On reading, : Cabu Afcanistan, 1985.

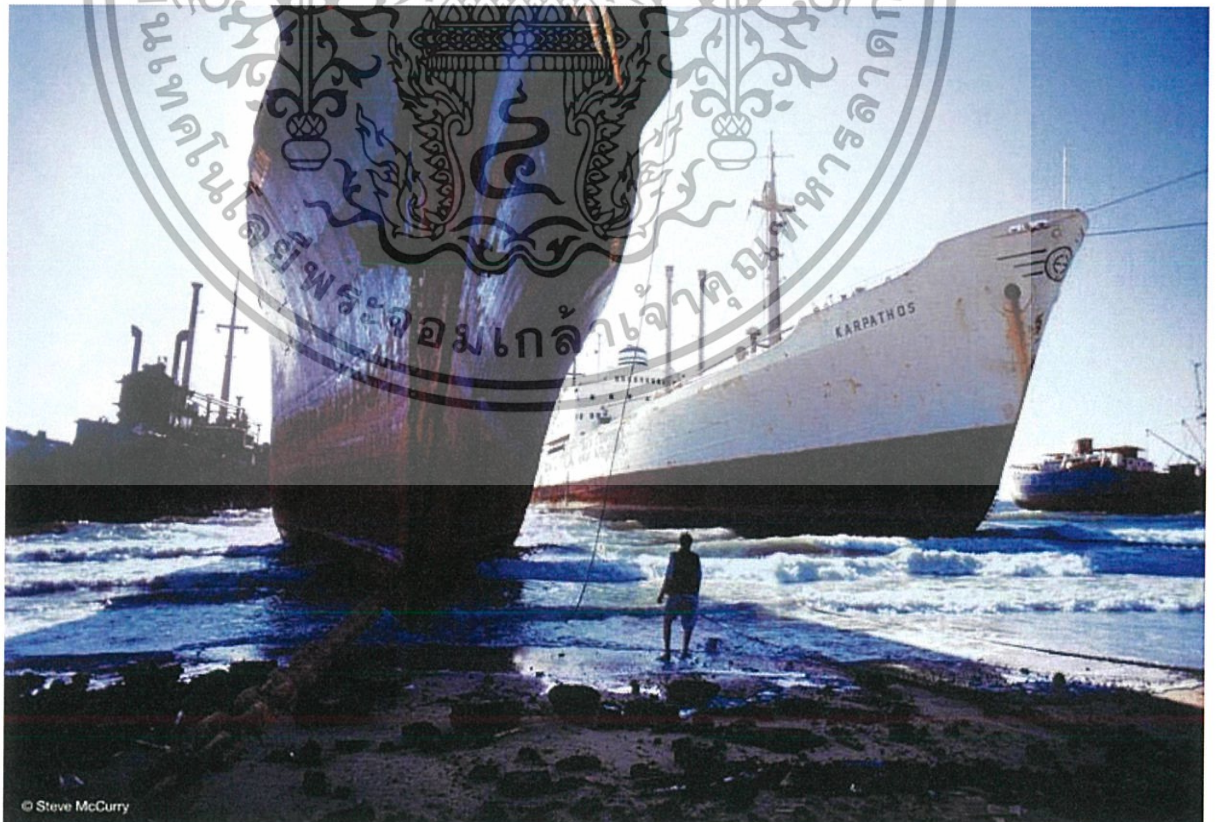

ภาพที่ 13 The world 'ride :West Bengal, India 1965.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงวิชาการเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็นประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

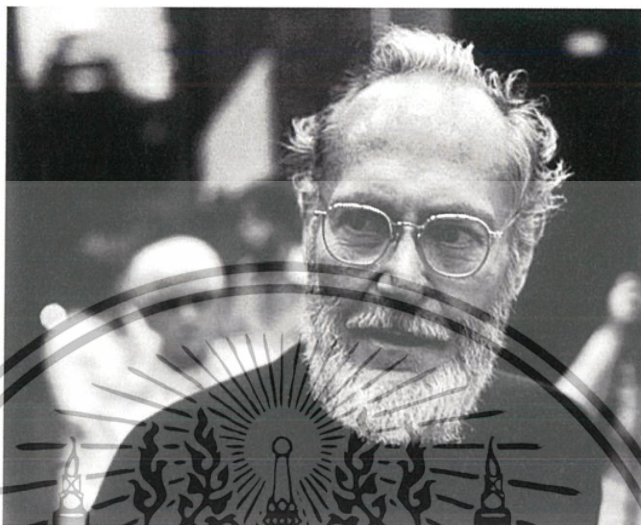
ภาพที่ 14 Children and train : India 1985

© Steve McCurry

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ภาพที่ 15 Big Boat : Philippine, 1978
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

William Eugene Smith

ภาพที่ 16 William Eugene Smith

William Eugene Smith ช่างภาพสารคดีชาวอเมริกันเกิดเมื่อปี ค.ศ.1918 ที่ Wichita รัฐ Kansas ตอนอายุ 14 ปี เขาได้สนใจเกี่ยวกับวิศวกรรมการบินแล้วได้ยกเลิกห้องตัวหนึ่งจากแม่เขามา เพื่อที่จะถ่ายเครื่องบินที่สนามบินท้องถิ่น ในเวลาไม่นานนัก การถ่ายภาพก็กลายเป็นสิ่งที่เขาสนใจมากที่สุด ระหว่างที่กำลังศึกษามัธยมปลายเขาได้ถ่ายภาพให้กับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นใน Wichita หัวข้อในยุคเริ่มแรกของเขาจะเป็นเรื่องกีฬา การบินและภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ต่อมาเขาได้ทำลายภาพเหล่านี้ไปเป็นจำนวนมากด้วยสาเหตุที่ว่าภาพดังกล่าวไม่คู่ควรรักษาไว้

Smith เคยทำงานกับ Life Magazine ในช่วงปี 1947-1954 ภาพของเขากลายเป็นภาพปกที่ขายดีที่สุด เขามีความคิดว่า ภาพที่ดี มันมีความหมายในตัวเอง ไม่จำเป็นต้องบรรยายมากมาย เพราะถ้าไม่มีภาพ ต่อให้มีคำบรรยายมากแค่ไหนก็ไม่มี ความหมาย

ภาพถ่ายของ Smith เป็นผลงานที่เต็มไปด้วยเรื่องราวของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการเกิด ความตาย ความรุนแรง ความสูญเสีย ในภาพถ่ายของเขาสามารถบอกเล่าเรื่องราวได้อย่างดี เป็นทั้งการถ่ายทอดทั้งความจริงของมนุษย์ และความรับผิดชอบต่อสังคมในตัวช่างภาพของเขา

ระหว่างปี 1971-1975 เขาได้รับความลำบากมากทั้งด้านร่างกายและปัญหาทางการเงิน Smith อยู่กับภรรยาคนที่สองเพื่อสร้างผลงานชุดมินามาตะฝีมือของเขาอุดมคติ ทั้งหมดส่วนลึกและเอกสารนี้ เป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การรับรู้และใช้ความที่ควรระวังใจว่าไม่ใช่นิทานที่แต่งขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มินามาตะเป็นโรคร้ายที่น่ากลัว ทำให้ผู้คนนับร้อยของจังหวัดมินามาตะของญี่ปุ่นต้องพิการ ต้นตอของการเจ็บป่วยมาจากมลพิษ จากทะเลและปลาในทะเล จากสารปรอทในโรงงานชิโซสะบทความด้านภาพถ่ายของเขา “Minamata” เสร็จสมบูรณ์ในปี 1970 ซึ่งเป็นเรื่องราวของเหยื่อสารพิษปรอทในหมู่บ้านชาวประมงญี่ปุ่น

Smith บั่นทึกความเจ็บป่วยของเขาและสนับสนุนการเดินทางประทัวงด้วย ในระหว่ง 3 ปี ที่เขาได้ไปอยู่ที่นั่น เขาเข้าร่วมประทัวงในทุกๆ ของการประทัวงที่สำคัญ

ผลงานแห่ง Minamata นับเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นการเคลื่อนไหวต่อธรรมชาติและเป็นมรดกชั้นเอกของมนุษยชาติจากผลงานของ Smith

การพิมพ์ของ Smith จุดเด่นที่บรรเจิดและเต็มไปด้วยโทนสีดำ เขาได้รับการยอมรับจากการเป็นผู้ผลิตภาพ และช่วงภาพ การอดขยายภาพของเขามีความนุ่มนวลของเกรน มีความละเอียดในระดับสี

ในช่วงชีวิตของ Smith เขาถือเป็บบุคคลที่เป็นตำนานแห่งวงการถ่ายภาพ เขาเป็นหนึ่งในบรรดาช่างภาพหนังสือพิมพ์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งของโลกที่ไม่อาจปฏิเสธได้ นอกเหนือจากทักษะความเข้าใจอันลึกซึ้งซึ่งส่งผลต่อการถ่ายภาพแล้ว ทักษะอันเชี่ยวชาญในด้านห้องมืดสำหรับการอัดรูปล้างรูปถ่ายก็ทำให้ผลงานต้นฉบับของ Smith มีความเป็นศิลปะในตัวเช่นกัน

Smith เป็บบุคคลที่ทุ่มเทให้กับอาชีพช่างภาพด้วยหัวใจ การยึดมั่นในความจริงทำให้เขาเสนอภาพถ่ายอย่างซื่อตรง โดยไม่คำนึงถึงเงินตราหรือความปลอดภัยส่วนตัว ทำให้เขากลายเป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องในระดับสากลว่าเป็นศิลปิน Smith ประสบกับโรคแทรกซ้อนที่ผลมาจากยาเสพติดและแอลกอฮอล์ ซึ่งทำให้ร่างกายทรุดโทรม และเขาได้เสียชีวิตลงใน ปี ค.ศ.1978

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพชุด Minamata ถ่ายโดย William Eugene Smith

ภาพที่ 17

ภาพที่ 18

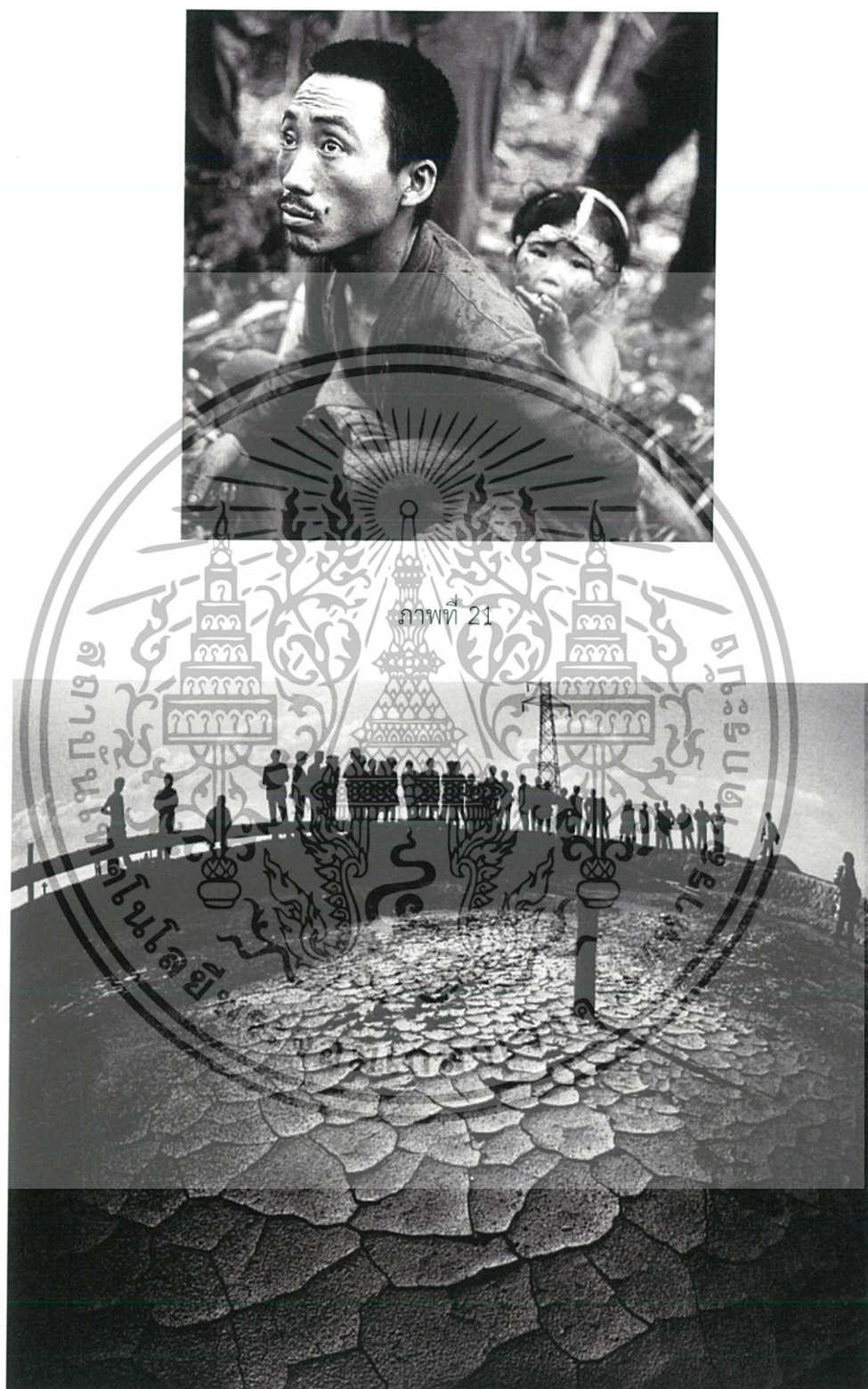
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 19

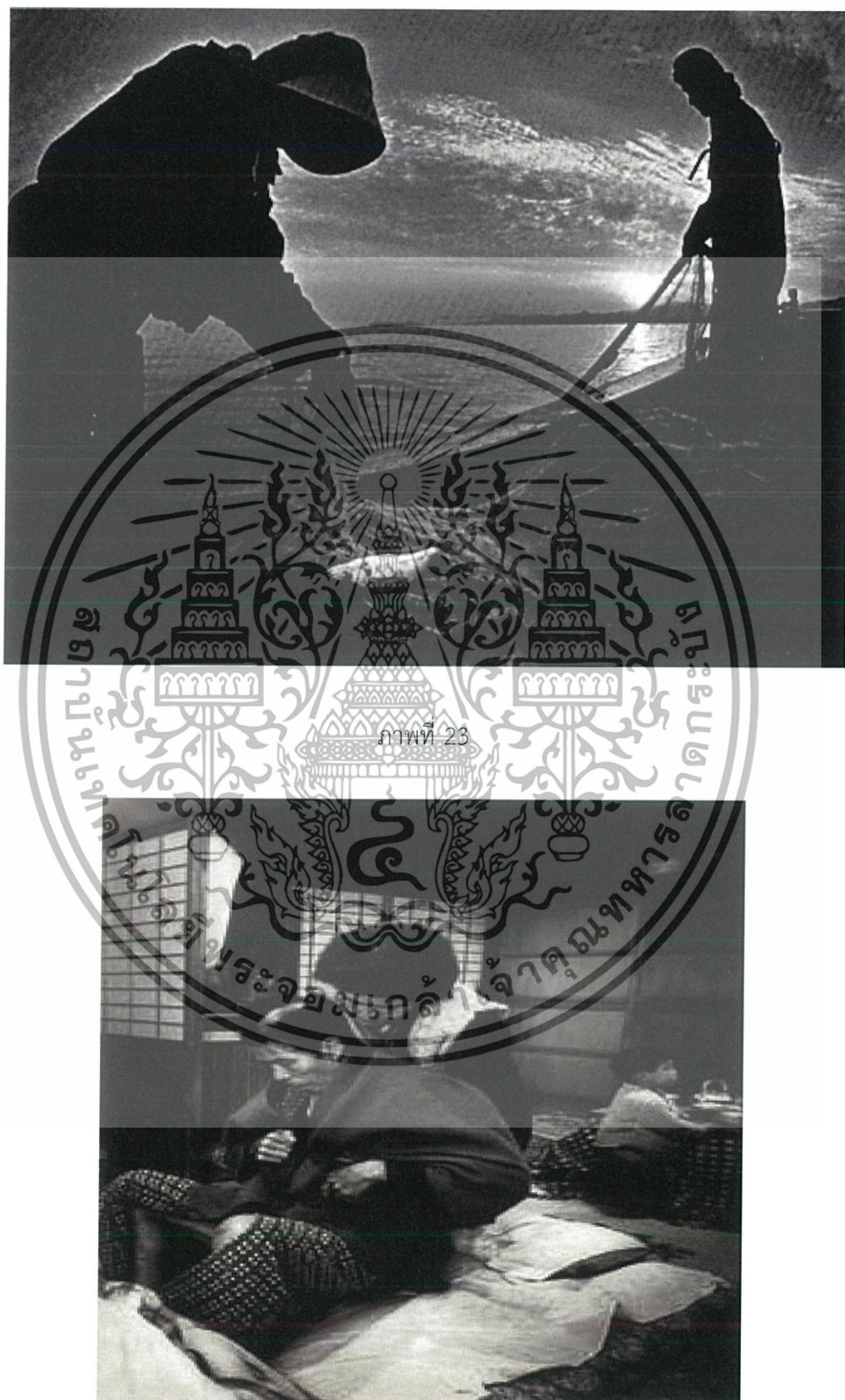

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อภาพที่ 20 นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

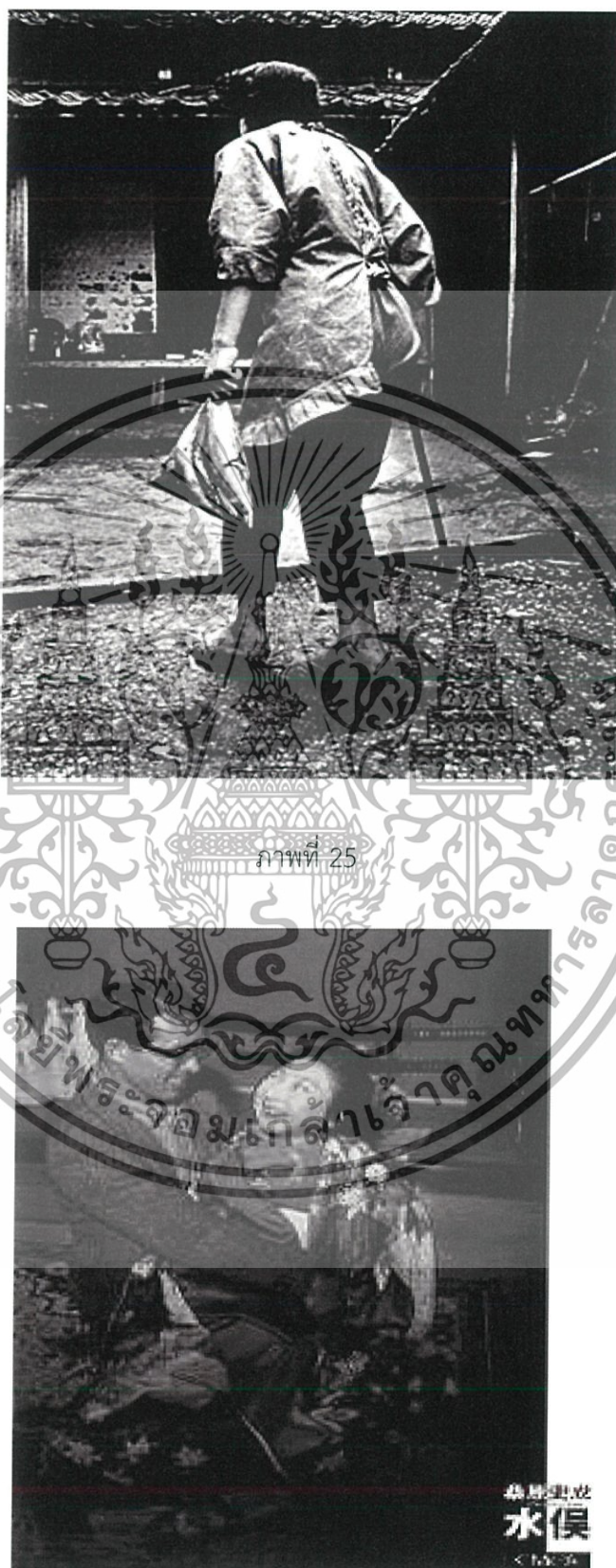

ภาพที่ 22

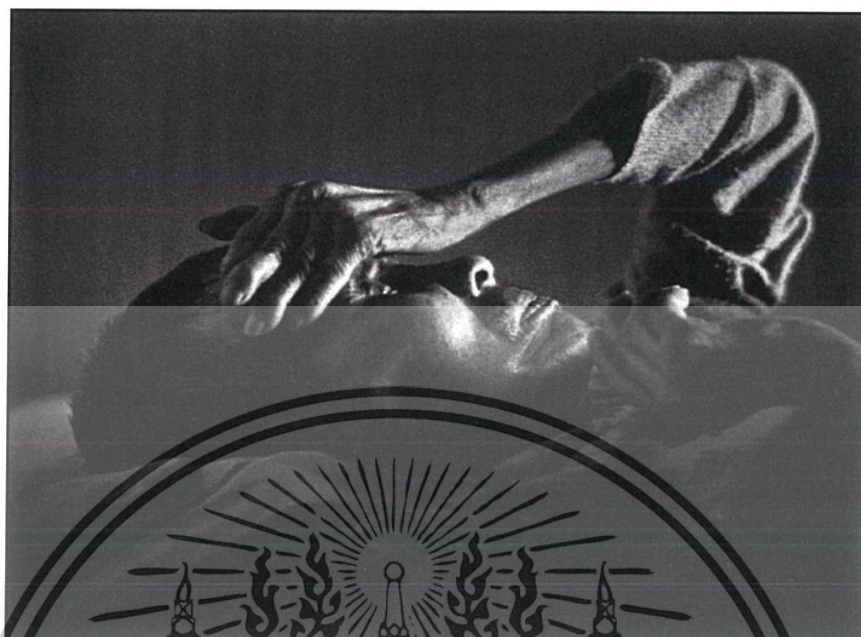
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 27

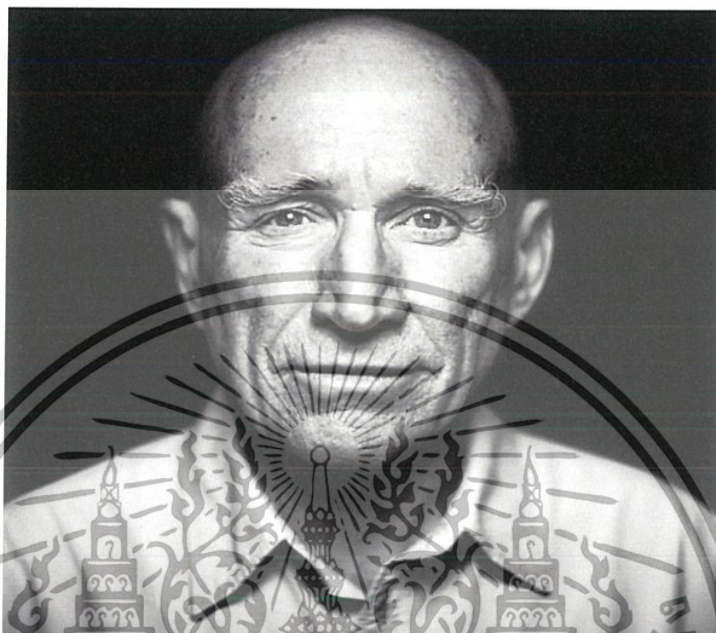
วิเคราะห์ผลงานสารคดี MINAMATA

ลักษณะงานของ Smith เป็นภาพที่สามารถบอกเรื่องราวให้คนได้รู้สึกอะไรได้หลายอย่าง เช่น รู้สึกหดหู่ใจ สะเทือนใจกับในภาพ ภาพถ่ายที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการได้รับกัมมันตรังสีใน MINAMATA ซึ่งเป็นภาพที่ไม่ต้องอธิบายอะไรมาก เพราะสามารถบอกเล่าได้ทั้งเรื่องราวและอารมณ์ แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมานของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสารกัมมันตรังสี ภาพถ่ายเป็นงานเกี่ยวข้องกับมนุษย์ธรรม การกระตุ้นการเคลื่อนไหวต่อสิ่งแวดล้อม เขาเป็นคนบอกคนอื่นให้รับรู้ถึงผลร้ายของสารปรอท โดยสามารถใช้ภาพของเขาเพื่อสื่อสาร บอกเล่าเรื่องราวผู้ที่เจ็บป่วยล้มตายจากปัญหามลพิษ ให้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจได้อย่างดี

การทำงานของ Smith เขาเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งใน Minamata ภาพถ่ายแสดงให้เห็นถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด เป็นส่วนหนึ่งในผู้ร่วมเหตุการณ์ ผลงานมีความชัดเจนเรื่องประเด็น การเล่าเรื่องด้วยภาพ ที่ไม่ต้องบรรยายมากมาย และยังให้ความสำคัญกับแสงเงาองค์ประกอบที่สวยงามและสื่ออารมณ์ได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SEBASTIÃO SALGADO

ภาพที่ 28 Salgado

Salgado เกิดในประเทศบราซิล เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1944 เขาเติบโตในฟาร์มพร้อมกับพี่น้องเจ็ดคน หลังจบการศึกษาระดับปริญญาโทด้านเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเซาท์เปาโล เมื่อเริ่มเรียนปริญญาเอกได้ย้ายไปอยู่ที่ลอนดอนและทำงานเป็นนักเศรษฐศาสตร์ อยู่ที่สำนักงานกาแฟนานาชาติ (International Coffee Organization) เมื่ออายุ 26 ปี เขาเริ่มสนใจการถ่ายภาพ และภายในเวลาไม่กี่ปีก็สามารถพัฒนาทักษะตนเองจนเป็นช่างภาพสารคดีอีกอาชีพหนึ่ง ในปี ค.ศ. 1979 เขาได้ร่วมเป็นสมาชิกสมาคมถ่ายภาพ Magnum Photo จนสามารถแสดงผลงานของตนเองได้ในปี ค.ศ. 1994

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อ Salgado ในระยะเริ่มแรกของการถ่ายภาพ คือ ลิวอิส ไฮน์ , วิลเลียม ยูจีน สมิทท์ และวอล์กเกอร์ อีวาน (Lewis Hine, W Eugene Smith and Walker Evans.) เขาพัฒนาทักษะการถ่ายภาพ ชาว-ดำ สะท้อนความโหดร้ายของความยากจน ความยากลำบาก และการกดขี่ทางสังคมในยุคอุตสาหกรรมผ่านภาพภูมิทัศน์พื้นเมือง เขาใช้เวลาหลายปีในการสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน ผลงานเด่นของเขา ได้แก่ ชุด “Other Americans” ในปี ค.ศ. 1986 ซึ่งเล่าถึงการใช้ชีวิต 9 ปีในชนบทแถบละตินอเมริกา และในปี 1993 เป็นผลงานสะท้อนถึงผู้ใช้แรงงานในอุตสาหกรรมน้ำมันและการทำประมง ชื่อว่าชุด “Worker” นอกจากนี้ยังมีผลงานที่ถ่ายในแอฟริกา สะท้อนชีวิตที่ยากลำบากของคนงานในเหมืองทองที่ Serra Pelada และในปี ค.ศ. 2004 เขาได้สร้างสรรค์ผลงานในชุด “Genesis” ซึ่งประกอบไปด้วยภาพถ่ายของทิวทัศน์ที่ยิ่งใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัตว์ป่า และอารยธรรมโบราณ สะท้อนภาพความเป็นจริงของมนุษย์ในพื้นที่ห่างไกลซึ่งน้อยคนจะสัมผัสได้

ซาลกาโด เคยพูดในเวที Ted Talk เมื่อปี 2013 ว่า มีคนมองว่าเขาเป็นช่างภาพเชิงข่าว เขาเป็นช่างภาพที่เป็นนักเคลื่อนไหวสังคม บางคนก็ว่าเขาเป็นช่างภาพที่มีความเป็นนักมานุษยวิทยา แต่เขายอมรับว่าเขาเป็นช่างภาพที่มีมากกว่านั้น ซึ่งหากพิจารณางานของเขาบาสเทียว ซาลกาโดแล้ว เราจะเห็นความมีเสน่ห์ มีมนตร์ขลัง ทรงพลัง และไร้กาลเวลา อย่างเช่น ภาพคนจำนวนหลายร้อยคนทำงานในเหมืองแร่ทองคำที่ Serra Pelada ที่บราซิล ที่อารมณ์ของภาพถูกชวนให้ตีความอย่างหลากหลาย ทั้งชวนให้นึกถึงภาพของอารยธรรมโบราณ ไปไกลจนถึงการจินตนาการว่าเป็นภาพนรก แต่สิ่งที่ทำให้งานภาพชิ้นนี้ของซาลกาโดชิ้นนี้โดดเด่นนั้นเพราะว่า แม้ว่าภาพนี้จะถูกถ่ายมาตั้งแต่ทศวรรษที่ 80 หรือเมื่อ 30 ปีที่แล้ว

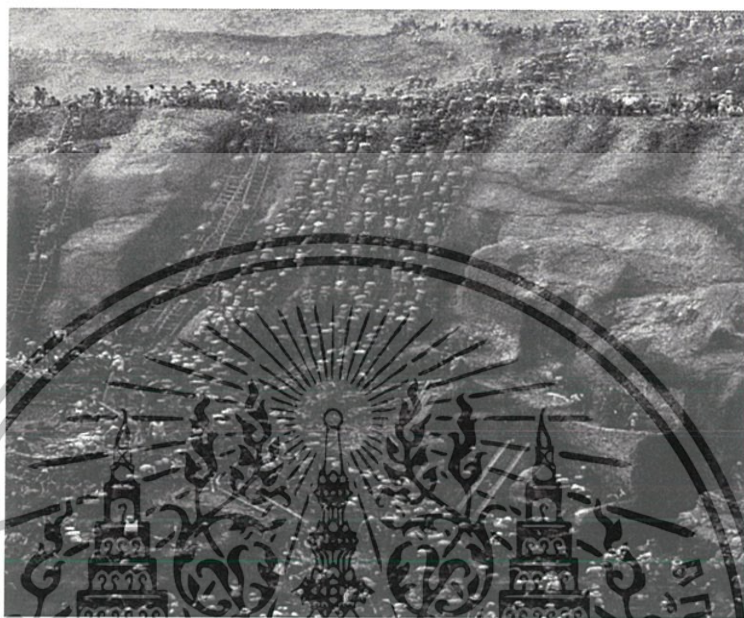
Salgado ได้รับรางวัลที่มีชื่อเสียงทางภาพถ่ายหลายสถาบัน ได้รับเกียรติให้เป็นทูตสันถวไมตรีขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ หรือ UNICEF และสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบันศิลปะและวิทยาศาสตร์ในสหรัฐอเมริกา เขาและภรรยาได้ก่อตั้งสถาบันถ่ายภาพ “Amazonas Images” และร่วมก่อตั้งศูนย์ศึกษาสิ่งแวดล้อมสถาบันเทอร์รา “Instituto Terra” ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าฝนของประเทศบราซิล

Salgado อดีตนักถ่ายภาพแมกนัม (Former Magnum associate) ผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับช่างภาพทั่วโลกในการถ่ายภาพข่าวด้วยวิธีการถ่ายภาพที่นำตัวเองหรือความเป็นมนุษย์เข้าไปสอดผสานกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างกลมกลืน ปัจจุบันผลงานของ Salgado อยู่ที่ศูนย์การศึกษาสิ่งแวดล้อม สถาบันเทอร์รา (Instituto Terra) ที่มีภารกิจมุ่งมั่นในการปลูกป่า การอนุรักษ์และการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

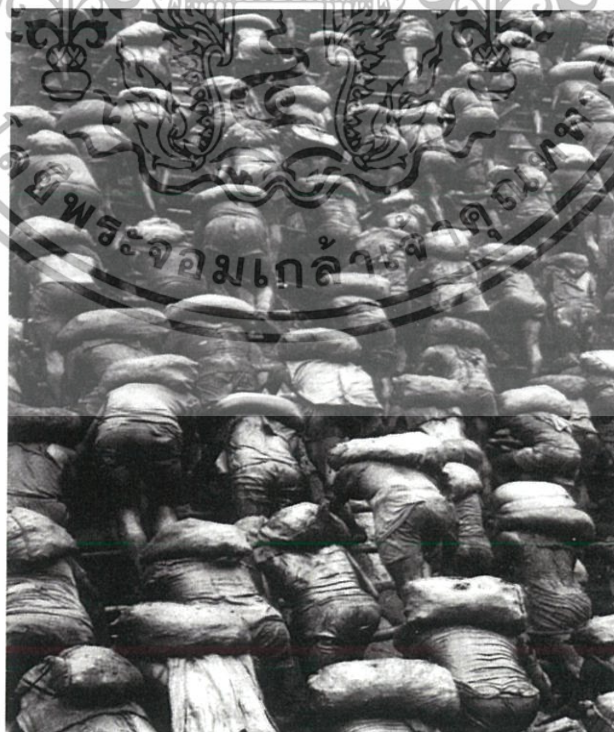
Salgado และงานของเขาเป็นตัวอย่างที่สำคัญในภาพยนตร์ The Salt of the Earth (2014) กำกับโดย Wim Wenders และลูกชายของเขา Juliano Ribeiro Salgado ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับรางวัลพิเศษในงานฉายภาพยนตร์เมืองคานส์ และได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงสารคดีที่ดีที่สุดในปี 2015 รางวัลออสการ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่ายเหมืองทองคำ Serra Pelada ในประเทศบราซิลของ salgado

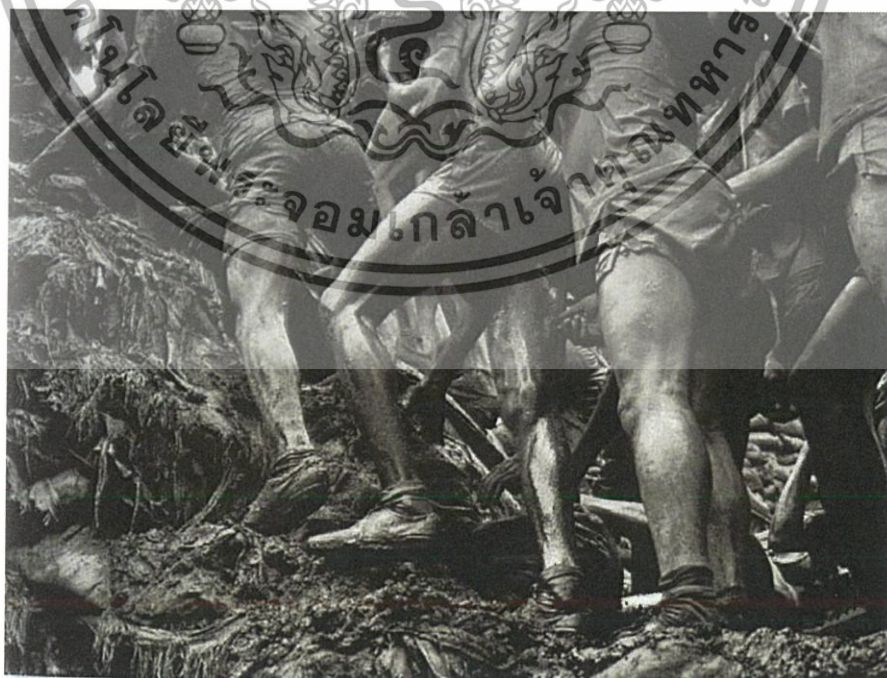
ภาพที่ 29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

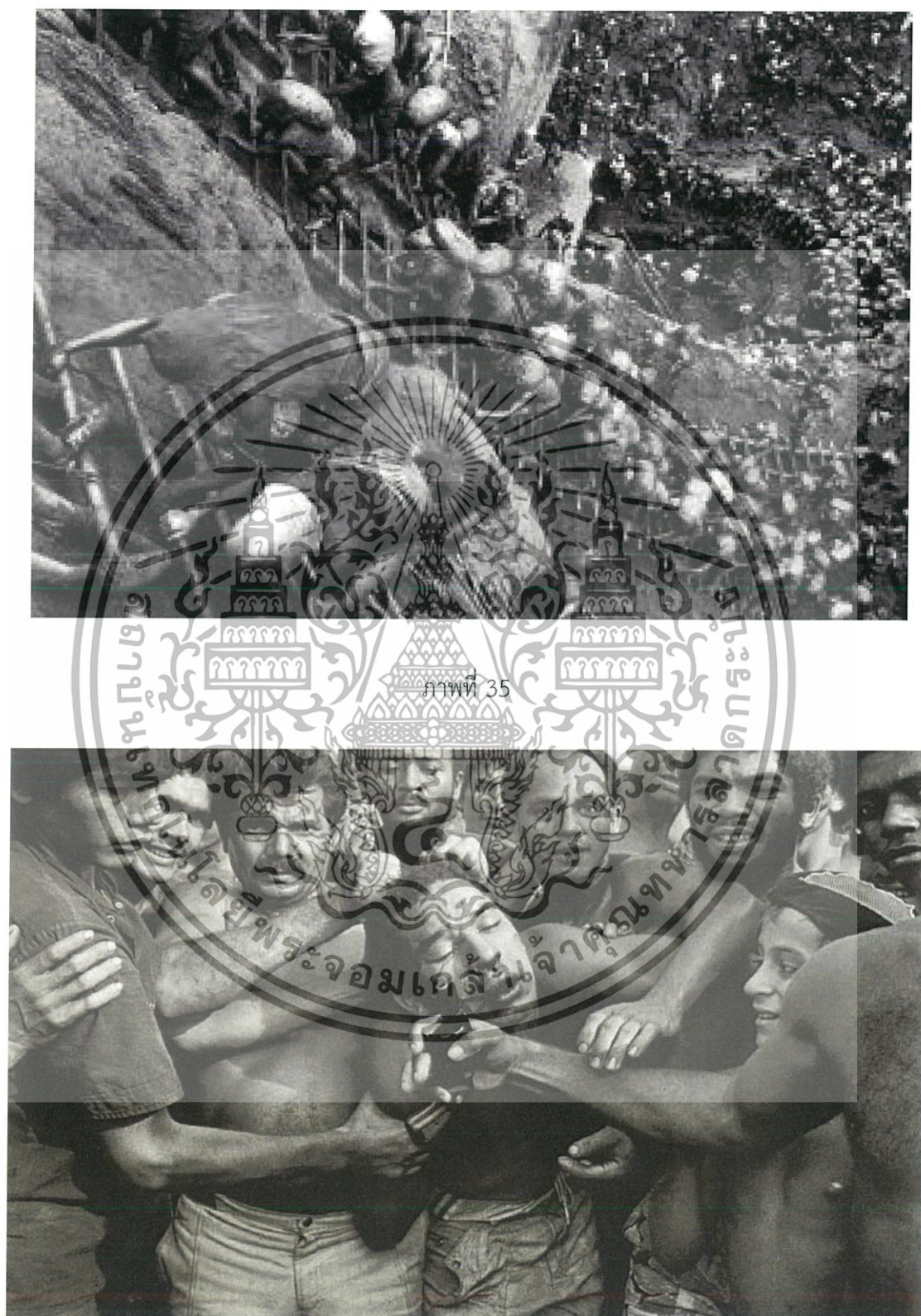

ภาพที่ 33

ภาพที่ 34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

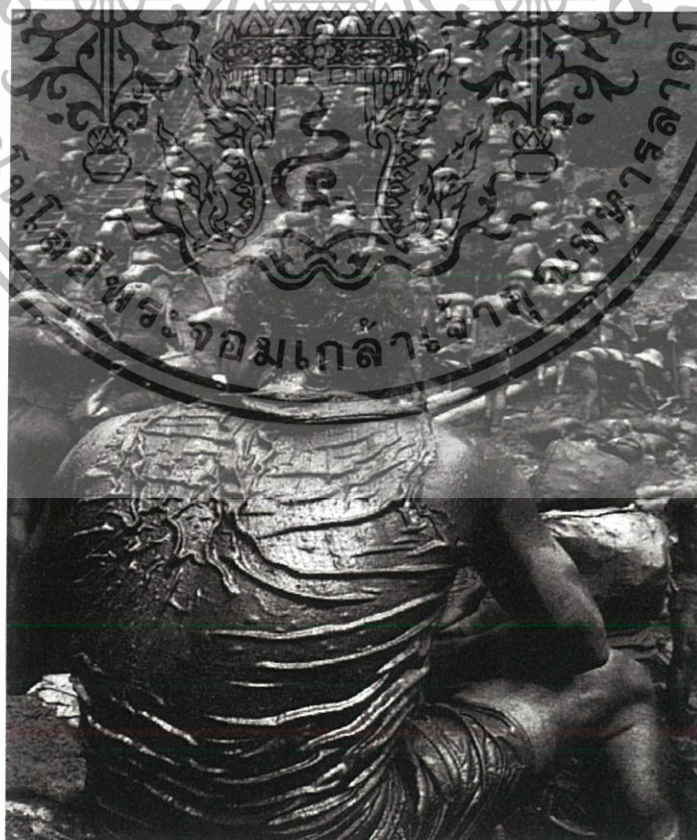

ภาพที่ 36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ภาพที่ 38
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 39

ภาพที่ 40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ผลงานภาพถ่ายสารคดีของ SEBASTIÃO SALGADO

ภาพถ่ายของ ซาลกาโด เป็นภาพถ่ายที่เจาะลึกถึงเหตุการณ์ และสถานที่ที่เข้าถึงยากจะเข้าถึงเป็นภาพถ่ายแสดงถึง การสะท้อนสภาพเศรษฐกิจ สังคม ลักษณะงานของ Sadago มีเสน่ห์ที่มีมนตร์ขลัง ทรงพลัง และไร้กาลเวลา โดยเฉพาะภาพถ่ายขาว-ดำ ดังเช่น ภาพคนจำนวนหลายร้อยคนทำงานในเมืองแร่ทองคำที่ Serra Pelada ที่บราซิล ที่อารมณ์ของภาพถูกชวนให้ตีความอย่างหลากหลาย ทั้งชวนให้นึกถึงภาพของอารยธรรมโบราณ ไปไกลจนถึงการจินตนาการว่าเป็นภาพนรก แต่สิ่งที่ทำให้งานภาพชิ้นนี้ของซาลกาโดนั้นโดดเด่นนั้นเพราะว่า แม้ว่าภาพนี้จะถูกถ่ายมาเมื่อ 30 ปีที่แล้วเป็นภาพที่สามารถบอกเรื่องราวให้คนได้รู้สึกอะไรได้หลายอย่าง สะท้อนชีวิตการใช้แรงงาน การอยู่อย่างยากลำบากของคนงานในเมืองทอง เช่น รู้สึกหดหู่ใจ สะเทือนใจกับในภาพ บอกเล่าเรื่องราวผู้ ให้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจได้อย่างดี

ซาลกาโดได้ใช้ชีวิตอยู่กับสิ่งที่เขาจะถ่ายภาพเป็นสัปดาห์หรือมากกว่า เพื่อเป็นการทำลายกำแพงต่างๆ และเป็นนำเอาตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมกับสิ่งแวดล้อมหรือสถานที่เหล่านั้น ทำให้ภาพถ่ายแต่ละภาพของเขานั้นเต็มไปด้วยอารมณ์ร่วมและความเคารพต่อสิ่งที่เขาถ่ายภาพออกมาหากถ่ายภาพคน ก็จะเห็นได้ว่าในภาพถ่ายเพียงหนึ่งภาพของเขาจับได้ถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการและการสร้างสรรค์ภาพ

3.1 แนวคิดการทำงาน

ภาพถ่ายสารคดีเรื่อง “ความหวัง” เป็นการนำเสนอเรื่องราวจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่ประทุขึ้นในปี 2547 กรณีเหตุการณ์ในมัสยิดกรือเซะ ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังเป็นความขัดแย้งที่ยืดเยื้อ เรื้อรัง มาจนถึงปัจจุบัน บัตตานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผู้ได้รับผลกระทบทั้งคนพุทธและมุสลิม บ้างก็กลายเป็นผู้พิการ บ้างก็สูญเสียบุคคลในครอบครัว บ้างก็สูญเสียที่อยู่อาศัย เหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นทำให้นอกพื้นที่เมื่อก้าวเข้ามาเยือนจังหวัดนี้ ยังส่งผลกระทบต่อการทำมาหากินของชาวบ้านอีกด้วย

ในอดีตจังหวัดชายแดนใต้มีความสงบสุข แต่ปัจจุบันกลายเป็นพื้นที่ที่เต็มไปด้วยเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจมากมายในการเฝ้าระวังเหตุการณ์ความรุนแรงต่างๆ ที่อาจมีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา นอกจากนั้นยังเคย เป็นพื้นที่ที่คนไทยพุทธ มุสลิม ไปมาหาสู่กันเหมือนเป็นญาติพี่น้อง แต่เมื่อผมได้ลงพื้นที่ไปพูดคุยกับคนในพื้นที่ เช่น นักวิชาการคนทำงานระหว่างไทยพุทธ ไทยมุสลิม ชาวบ้าน พ่อค้า ล้วนแล้วแต่อยากให้ความสงบสุขกลับมาเหมือนเดิม นอกจากผลกระทบทางด้านร่างกายแล้ว ความรู้สึกของคนที่นี่เปลี่ยนไปจากเดิม เริ่มมีความระแวงและไม่ไว้วางใจกันเกิดขึ้นระหว่างคนสองศาสนา เมื่อถามถึงความเป็นไปได้ในการทำให้ความรู้สึกของคนในพื้นที่กลับมาเหมือนเดิม ส่วนใหญ่จะบอกว่า “ยาก” อาจทำได้บางพื้นที่เท่านั้น แต่ในภาพรวมคงต้องใช้เวลานาน ทุกคนอยากใช้ชีวิตประจำวันและทำกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะได้อย่างปกติสุข มีความปลอดภัยและความสบายใจในการดำเนินชีวิต และมีความสัมพันธ์ ช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างคนไทยพุทธ ไทยมุสลิม อันเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมเช่น ปฏิบัติศาสนกิจของทั้งสองศาสนาการทำมาค้าขาย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังภาพบังรับส่งพระบิณฑบาต ภาพไทยมุสลิมที่ไปช่วยงานที่ศาลเจ้าแม่ ภาพการแข่งขันกีฬา ชาวภาพของประเพณีเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวที่มีคนไทยมุสลิมชมกิจกรรมโดยไม่แบ่งศาสนา ภาพการเล่นน้ำสงกรานต์ และการเรียนร่วมกันของเด็กไทยพุทธ มุสลิม การมีปฏิสัมพันธ์ การพูดคุยกันในวัดของสองศาสนา ภาพการซื้อยาแผนไทยของคนไทยมุสลิมในร้านคนไทยซื้อสายจีน โดยไม่ต้องเผชิญกับความหวาดกลัว ความหวาดระแวงและความสูญเสียอีกต่อไป และอยากให้พื้นที่นี้กลับมาสงบสุขและอยู่ร่วมกันได้ระหว่างสองศาสนาดังเช่นเคยโดยไม่มีความรู้สึกแบ่งแยกต่อกัน อันนำไปสู่พื้นที่สันติสุขดังเดิม นี่คือกระบวนการสร้างสรรค์ภาพ “ความหวัง” ของงานภาพถ่ายสารคดีนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ขั้นตอนเตรียมการก่อนการบันทึกภาพ

1) หาประเด็นหรือเรื่องราวที่น่าสนใจในการทำศิลปนิพนธ์ เมื่อได้หัวข้อแล้วนำมาหาหรือและประสานงานกับนักวิชาการที่ทำงานวิจัยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เพื่อความมั่นใจถึงความปลอดภัยในการทำงาน หาข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์ต่างๆ เช่น <http://www.deepsouthwatch.org/> และ YouTube เพิ่มเติม

2) ลงพื้นที่เพื่อสำรวจสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนไทย 2 ศาสนา ทำความรู้จักผู้คนและสังเกตวิถีชีวิตของคนในพื้นที่

3) กำหนดแนวคิดขอบเขตประเด็นของเรื่องและกำหนดกรอบการสร้างสรรค์ภาพ (Visual Strategy)

4) นำเสนอหัวข้อและการสร้างสรรค์ภาพให้อาจารย์ชี้แนะแนวทางการทำงาน

5) ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้เป็นผู้นำทางและสามารถเข้าไปปฏิบัติงานในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดปัตตานีได้อย่างปลอดภัย

6) วางแผนการเดินทางและเตรียมหัวข้อในการพูดคุย สัมภาษณ์กับคนในพื้นที่ และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี ที่เกี่ยวข้องของคนไทยพุทธไทยมุสลิม

7) เตรียมอุปกรณ์สำหรับการบันทึกภาพ

- กล้อง Nikon-D750

- เลนส์ Nikon 24-70 , Tokina 11-16 , Tamron 70-200

3.3 ขั้นตอนการทำงาน

การลงพื้นที่ครั้งที่ 1

รายละเอียดการทำงาน

22-28 มกราคม

- เก็บข้อมูลเบื้องต้นด้วยการสำรวจพื้นที่ 4 ตำบลได้แก่ ต.รูสะมิแล ต.บานา ต.อาเนาะรู ต.จะบังติกอ อ.เมือง และ อ.สายบุรี จังหวัดปัตตานี
- พูดคุยกับนักวิชาการที่ทำงานด้านสันติวิธีเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ไป รวมทั้งพูดคุยกับชาวบ้าน เจ้าของร้านอาหาร
- สังเกตวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพต่างๆ ร่วมกันของคนไทยพุทธ-มุสลิมในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลงพื้นที่ครั้งที่ 2

รายละเอียดการทำงาน

10-12 กุมภาพันธ์

- ถ่ายงานประเพณีบูชาเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
- สัมภาษณ์นาย ชาบะ ยาแม ผู้ใหญ่บ้านรูสะมิแล ต.รูสะมิแล
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตลาดเทควิวัฒน์1

การลงพื้นที่ครั้งที่ 3

รายละเอียดการทำงาน

27 ก.พ. - 11 มี.ค.

- ประสานงานกับคุณล๋ม้าย มานะกาน ประชาสังคมจังหวัดปัตตานีเพื่อหารือเกี่ยวกับข้อมูลกิจกรรมของคนไทยพุทธ-มุสลิม ในการเก็บภาพหรือกับช่างภาพในพื้นที่ คุณม๊ะหมะยาก็ แวซู เพื่อขอคำแนะนำในการลงพื้นที่และสถานที่ถ่ายภาพตามกรอบที่ร่างไว้
- ถ่ายภาพบรรยากาศในเมือง ในตลาด การทำบุญ การละหมาดในมัสยิด การเรียนรวมกันของเด็กไทยพุทธ-มุสลิม การแข่งขันนกอเขาชวา ฯลฯ
- สัมภาษณ์
 - 1.คุณล๋ม้าย มานะกาน (ประชาสังคมจังหวัดปัตตานี)
 2. นางสาวจฬารัตน์ ดำรงวิสิทธิ์ธรรม (นักสันติวิธี)
 3. นายชรัณกร โคราช (ฝ่ายกองความมั่นคงแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี)
 4. คุณมะหมะยาก็ แวซู ช่างภาพอิสระของกลุ่ม deep south watch
 5. รักษาดิ สุวรรณ เครือข่ายไทยพุทธเพื่อสันติภาพ
 6. อมรเทพ เทียรฐโรจน์ เจ้าของร้านอาหารเพื่อนโภชนา

การลงพื้นที่ครั้งที่ 4

รายละเอียดการทำงาน

8 - 15 เมษายน

- ถ่ายภาพผู้ได้รับผลกระทบชาวไทยพุทธ
- ถ่ายภาพผู้ได้รับผลกระทบชาวไทยมุสลิม
- ถ่ายภาพบ้านร้าง
- ถ่ายภาพงานประเพณีสงกรานต์
- ถ่ายภาพบรรยากาศความสัมพันธ์ระหว่างไทยพุทธ-มุสลิมที่วัดช้างให้อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 ภาพถ่ายจากพื้นที่

ภาพที่ 42 เกี่ยวข้องกับการป้องกันการเกิดความรุนแรงของทหารและตำรวจในจังหวัดปัตตานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ภายใต้การคุ้มครองของประเทศไทย ไม่สามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 44 ภาพการปฏิบัติศาสนกิจของไทยพุทธ-มุสลิม

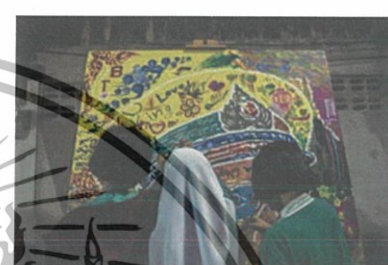

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อลุล่วงศีกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาพที่ 45 ภาพวิถีชีวิตการทำบุญของชาวไทยพุทธ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 46 ภาพวิถีชีวิตของคนไทยพุทธ-มุสลิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

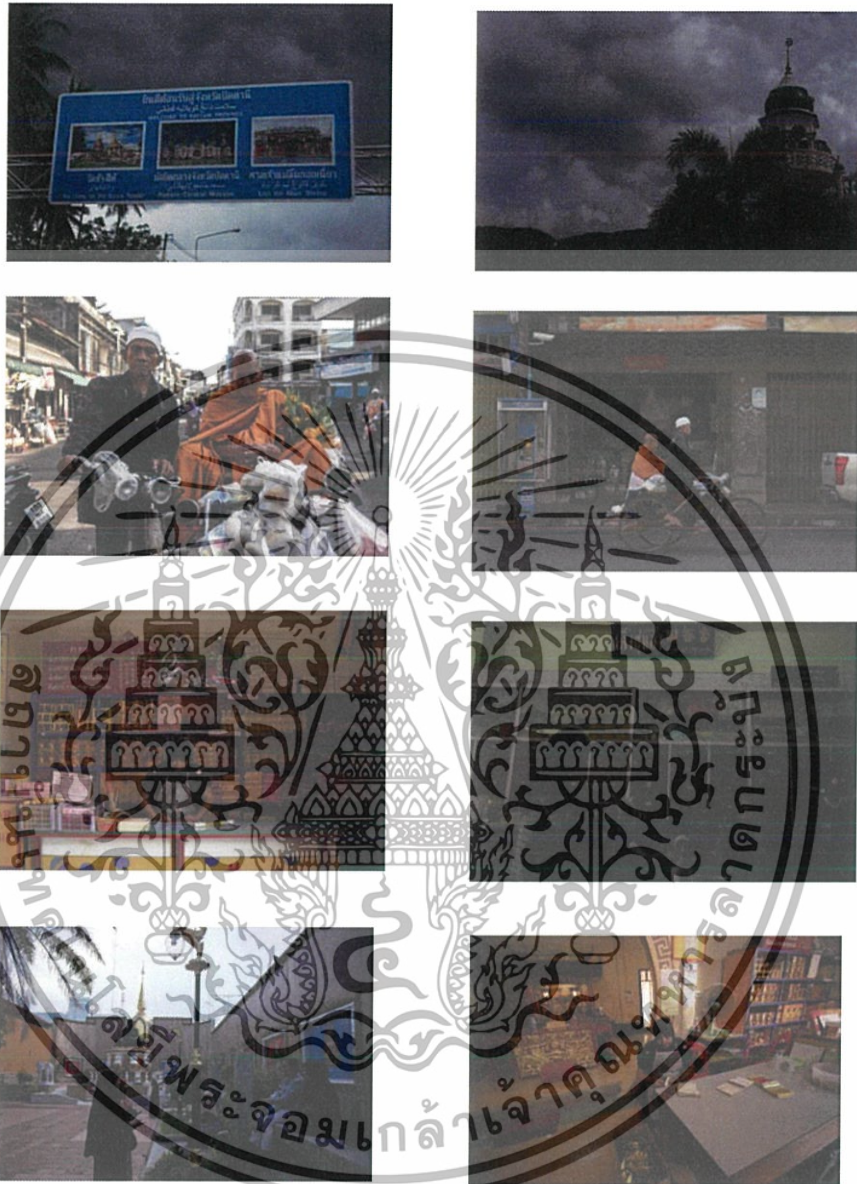
ภาพที่ 47 กิจกรรมของเด็กๆ ไทยพุทธ-มุสลิม

ภาพที่ 48 เรียนร่วมกันระหว่างเด็กไทยพุทธ-มุสลิม ในโรงเรียน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 49 ภาพความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยพุทธ-มุสลิม ในงานประเพณีการแข่งขันนกเขาชาว
 ประเพณีศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว และประเพณีสงกรานต์
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 50 ภาพที่สื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยพุทธ-มุสลิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การเลือกภาพและการจัดวางตำแหน่งของภาพ

การคัดเลือกภาพจาก 50 ภาพ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเหลือจำนวน 25 ภาพ ประกอบด้วยภาพ ป้ายระบุว่า เป็นจังหวัดปัตตานี ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงของคนไทยพุทธ ไทยมุสลิม ผู้ที่สูญเสียบุคคลในครอบครัว บ้านร้าง ภาพทหาร รถถัง เรือตรวจการณ์ อาชีพที่ได้รับผลกระทบเช่นภาพคนตาที่ประกอบอาชีพกระต่ายขูดมะพร้าวเกี่ยวข้อง การสวดมนต์ของชาวไทยพุทธ การละหมาดของไทยมุสลิม ตามด้วยภาพที่นำไปสู่ “ความหวัง” ประกอบด้วย ภาพวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ เช่น ภาพการดูการถ่ายทอดสดการแข่งขันที่ร้านน้ำชาที่มีคนไทยพุทธ มุสลิม ดูด้วยกัน ภาพของหญิงมุสลิมที่มาช่วยงานภายในศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ภาพการแข่งขันกเขาขวา ภาพการใส่บาตรของชาวบ้านโดยมี subject ซึ่งเป็นพระกับบั้งอยู่ในภาพเดียวกัน ภาพประเพณีสงกรานต์ การค้าขาย ภาพประเพณีศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ภาพการเรียนรู้หนังสือของเด็ก ภาพการพูดคุยกันของชาวไทยพุทธ มุสลิม ในวัดช้างให้ อ.โคกโพธิ์ ภาพชาวไทยมุสลิมซื้อยาสมุนไพรจากร้านคนไทยเชื้อสายจีน ภาพมีสัญลักษณ์ภาพพระพุทธรูปที่สื่อให้สัญลักษณ์ของพื้นที่ของศาสนาพุทธและมุสลิม ปิดด้วยภาพบั้งซึ่งสามล้อกับพระซึ่งปัจจุบันจังหวัดปัตตานีใช้เอกลักษณ์นี้เป็นอัตลักษณ์ความผูกพันของสองศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

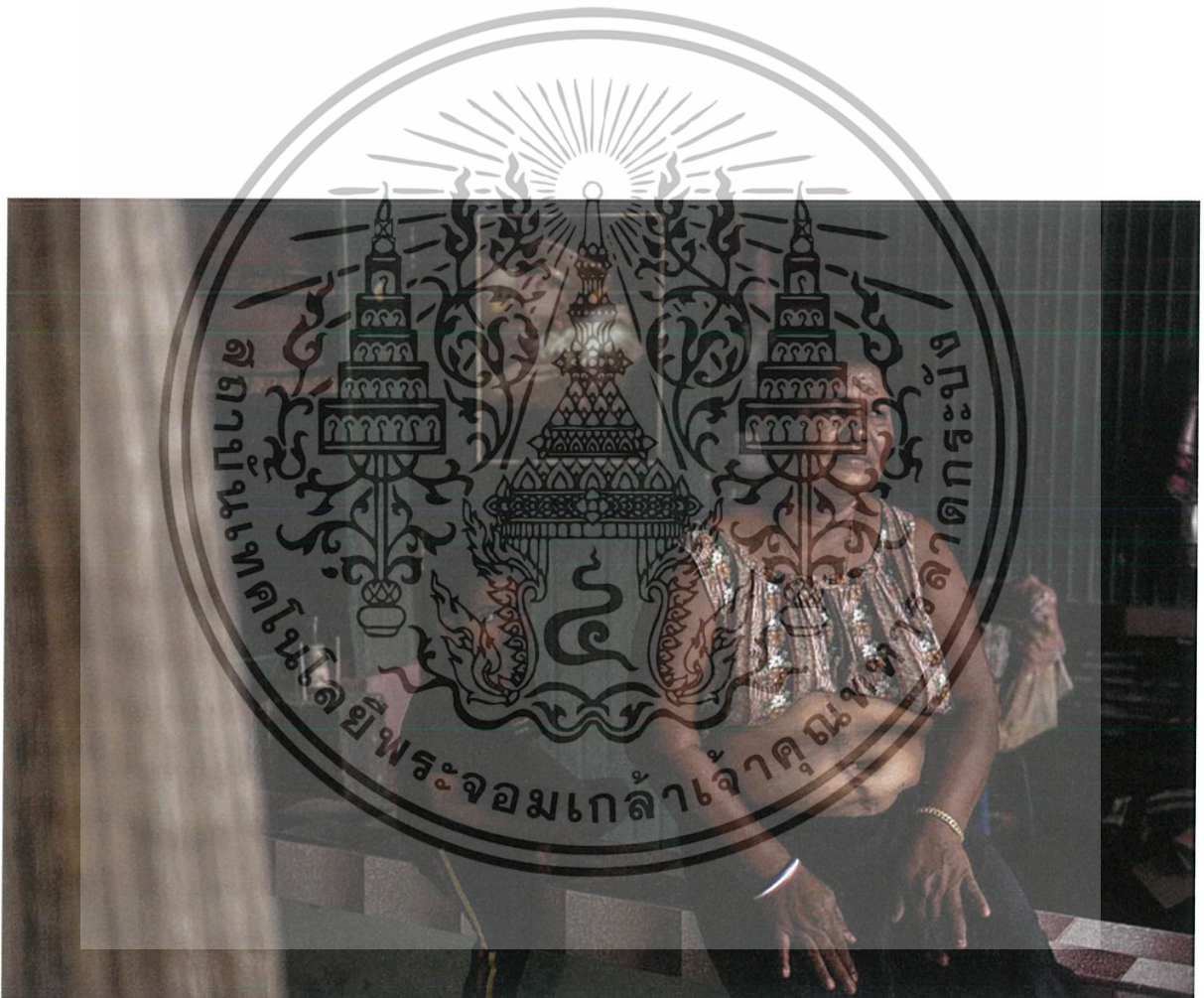
บทที่ 4

ผลงานจริง

ภาพที่ 52 ภาพป้ายที่บ่งบอกว่าเป็นจังหวัดปัตตานี
เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือ สื่อให้เห็นสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ วัดช้างให้ มัสยิดกลาง
และศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว โดยเป็นภาพสื่อถึงพื้นที่การเล่าเรื่องของภาพถ่ายสารคดีหัวข้อ
“ความหวัง”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 53 ภาพของชาวไทยพุทธที่ได้รับผลกระทบจากความเหตุการณ์ความรุนแรง
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือ เป็นภาพที่สื่อถึงการสูญเสียของคนในพื้นที่ เรื่องราวคือป่าในภาพถูกยิงและ
 ปัจจุบันประสบปัญหาเรื่องสุขภาพ เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้ป่าต้องสูญเสียสามี่ซึ่งเป็นเสาหลักของ
 ครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 54 ภาพของครอบครัวไทยมุสลิมที่ได้รับผลกระทบจากความเหตุการณ์ความรุนแรง เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือ ต้องการสื่อให้เห็นครอบครัวไทยมุสลิมจากเหตุการณ์การลอบวางระเบิดเสาไฟฟ้าและเสาไฟล้มลงมาทับหน้ารถกระบะทำให้สามีและลูกชายคนเล็กเสียชีวิต ปัจจุบันกะและลูกๆ อีก 3 คน ได้ย้ายออกไปจากพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 55 ภาพของครอบครัวไทยพุทธที่สูญเสียหัวหน้าครอบครัวจากความเหตุการณ์ความรุนแรง เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องการสื่อให้เห็นถึงความยากลำบากของครอบครัวหนึ่งที่ต้องสูญเสีย หัวหน้าครอบครัวไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 56 ภาพของชายที่ถูกฆ่าตัดศีรษะและศพได้ฝังไว้ในบริเวณบ้าน เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือ สื่อให้เห็นถึงความรุนแรงหลากหลายรูปแบบ ภาพนี้เป็นภาพของชายคนหนึ่ง ถูกผู้ก่อการร้ายฆ่าตัดศีรษะ ร่างกายที่เหลืออยู่และบ้านถูกเผาขณะที่อยู่บ้านตามลำพัง เขาได้สัญญาไว้ว่า “หากเสียชีวิตให้นำร่างของเขาฝังไว้ในบริเวณบ้านแห่งนี้” ปัจจุบันยังไม่พบศีรษะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 57 ภาพบ้านที่อยู่ในชุมชนแห่งหนึ่งปล่อยให้กลายเป็นพื้นที่ร้าง
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้ต้องการสื่อให้เห็นผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบทำให้ชาวไทยพุทธใน
 ชุมชนแห่งหนึ่งรวมตัวกันย้ายออกจากพื้นที่เนื่องจากกลัวอันตราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 58 ภาพสำรวจทำหน้าที่ตรวจการณ์บริเวณด้านในเมืองปัตตานี
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือต้องการสื่อให้เห็นในพื้นที่ที่ต้องมีการป้องกันการเกิดเหตุความรุนแรงตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 59 ภาพรลถึงของทหารที่ประจำอยู่ตามจุดต่างๆ
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือต้องการสื่อให้เห็นการทำงานของเจ้าหน้าที่ทหารที่พบเห็นได้ทั่วไปในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 60 ภาพของทหารเรือที่ทำหน้าที่รักษาความสงบและตรวจตราในบริเวณแม่น้ำปาดตานี เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือต้องการสื่อให้เห็นการปฏิบัติหน้าที่ของทหารเรือเพื่อรักษาความสงบในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 61 ภาพลุงทำกระทายชุดมะพร้าวขาย

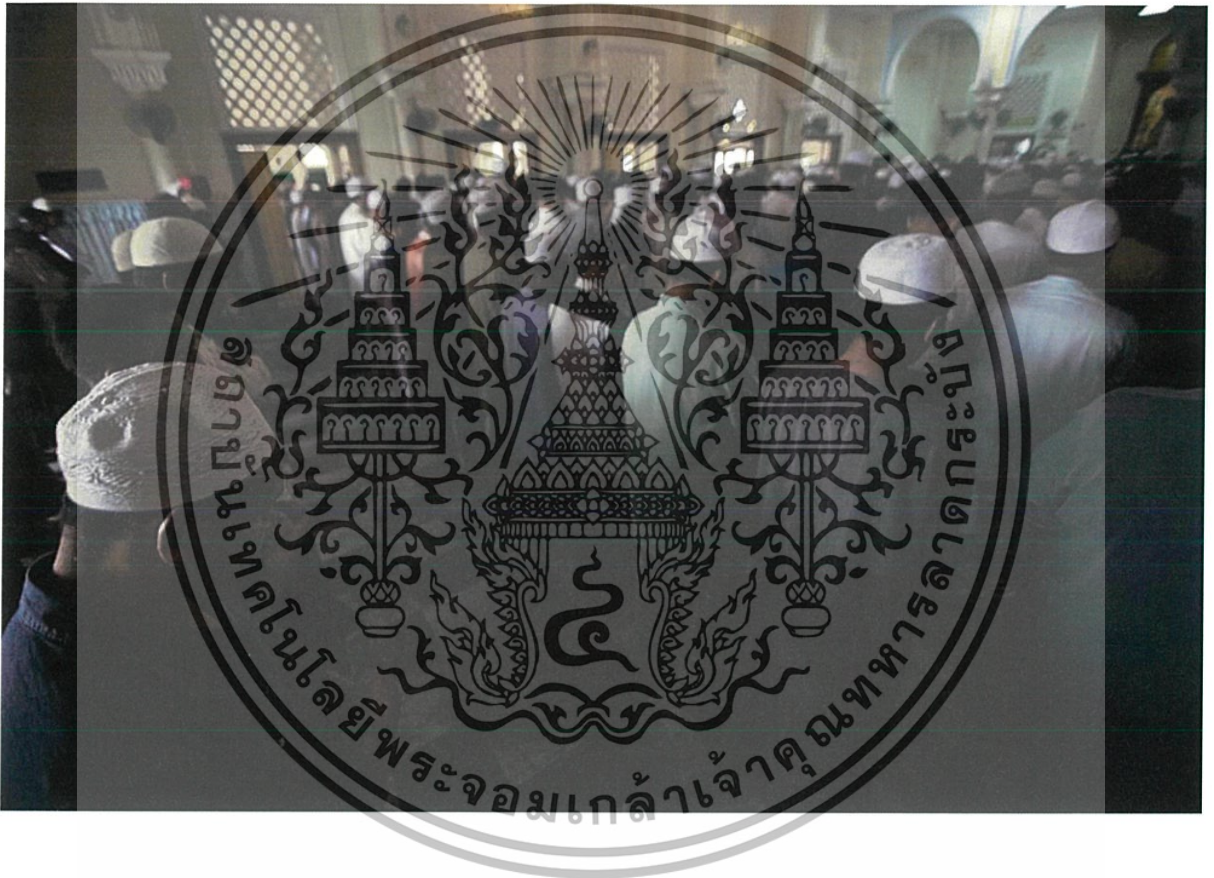
เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะเป็นกระทายจากเหตุการณ์ความไม่สงบอีกด้านหนึ่งทำให้ลุงอาลี มาหะ ในอดีตเคยมีรายได้จำนวนมากจากการทำที่ชุดมะพร้าวขายให้กับนักท่องเที่ยว หลังจากเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงตั้งแต่ ปี 2547 ทำให้รายได้ของลดลงไปอย่างมาก บางวันขายไม่ได้เลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 62 ภาพของคนไทยพุทธสวดมนต์ทำวัตรเย็น
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือไม่ว่าจะมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในพื้นที่ แต่คนไทยพุทธก็ยังมี
 การสวดมนต์และทำวัตรเย็นที่วัดเป็นประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 63 ภาพการละหมาดของคนไทยมุสลิม

เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือชาวมุสลิมกับการละหมาดในมัสยิดความหมายของเชื่อมโยงจากภาพที่ 11 ด้วยการจัดวางภาพให้หันหลังให้กัน อันสื่อถึงความหวาดระแวงของชายไทยพุทธที่มีต่อชาวไทยมุสลิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 64 ภาพพระออกบิณฑบาตท่ามกลางการทำมาค้าขายของไทยมุสลิม
เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือสื่อให้เห็นภาพบรรยากาศตอนเช้าของวิถีชีวิตในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

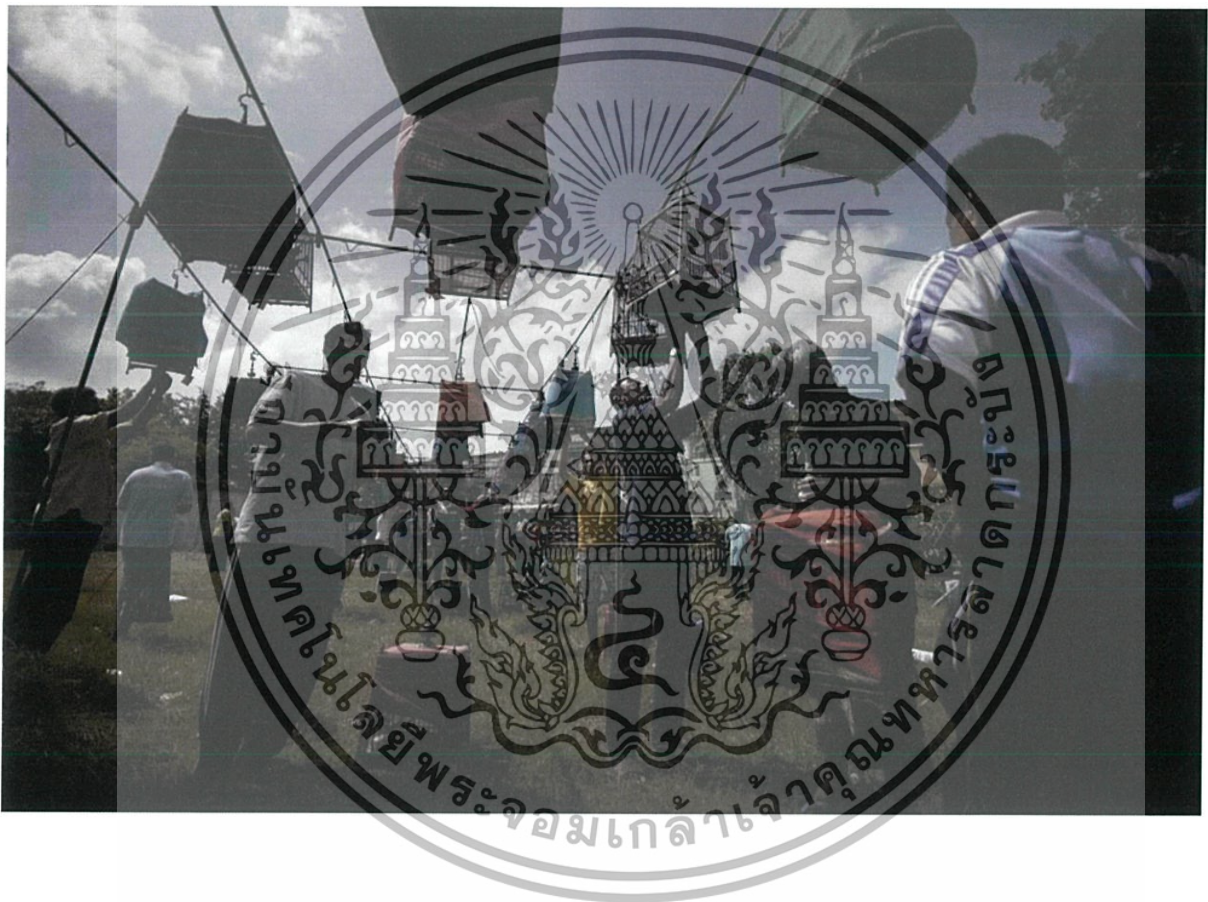
ภาพที่ 65 ภาพการพบปะสังสรรค์ในร้านน้ำชาของชาวไทยพุทธมุสลิม-
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือช่วงที่มีการแข่งขันกีฬาและถ่ายทอดสด ชาวไทยพุทธและไทยมุสลิม
 มาพบปะสังสรรค์กัน ดูทีวีที่ร้านน้ำชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 66 ภาพของกิ๊มาช่วยงานในศาลเจ้าแม่
เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องการสื่อให้เห็นการทำงานในพื้นที่ของต่างศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

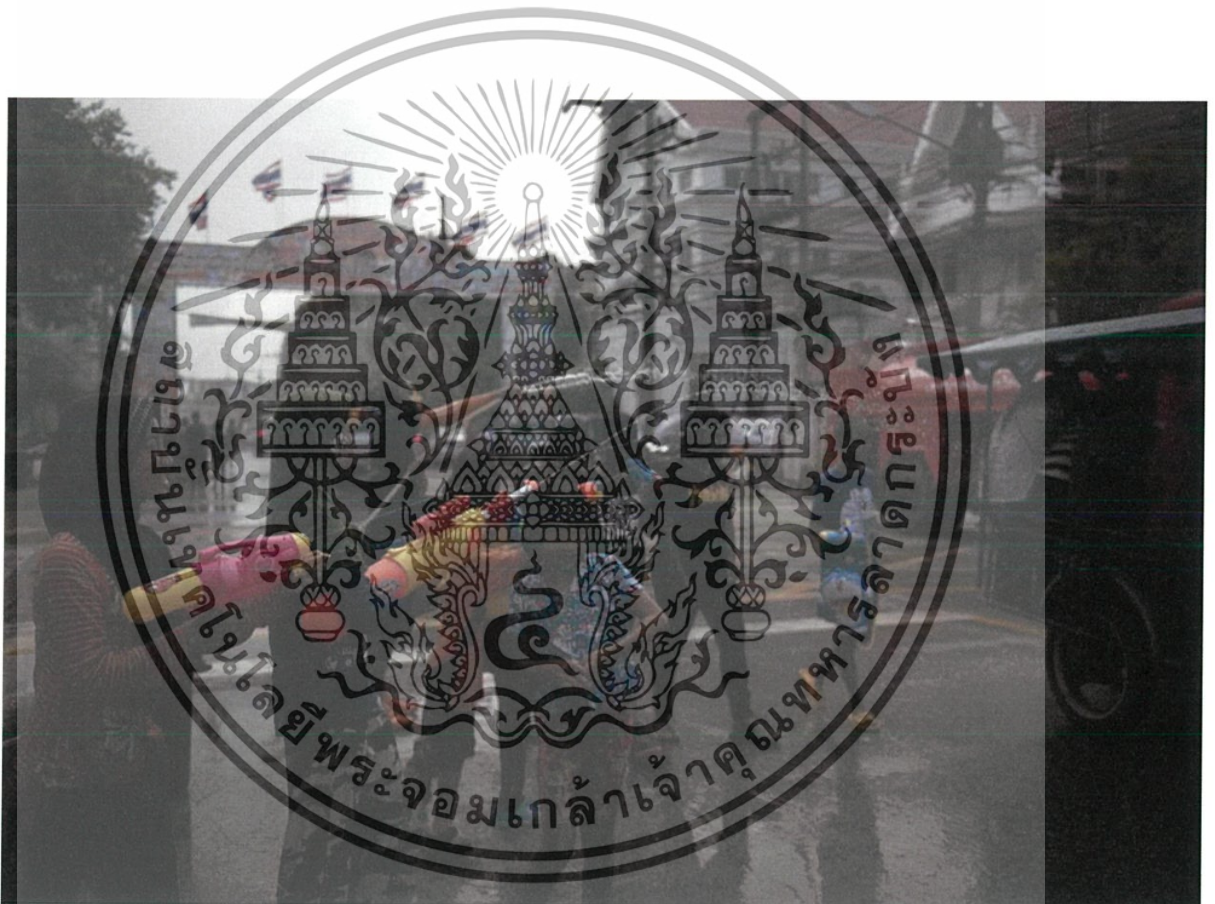
ภาพที่ 67 ภาพการแข่งขันนกเขาชวา
เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือต้องการสื่อให้เห็นความสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 68 ภาพพระบิณฑบาตในตลาดโดยมีบังคอยช่วยเหลือ
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้คือต้องการสื่อให้เห็นวิถีชีวิต ความสุข รอยยิ้มในการทำบุญของคนใน
 จังหวัดปัตตานีและมีบังที่เป็นคนไทยมุสลิมมาช่วยนำของที่บ้านใส่บาตรคนใส่รถสามล้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

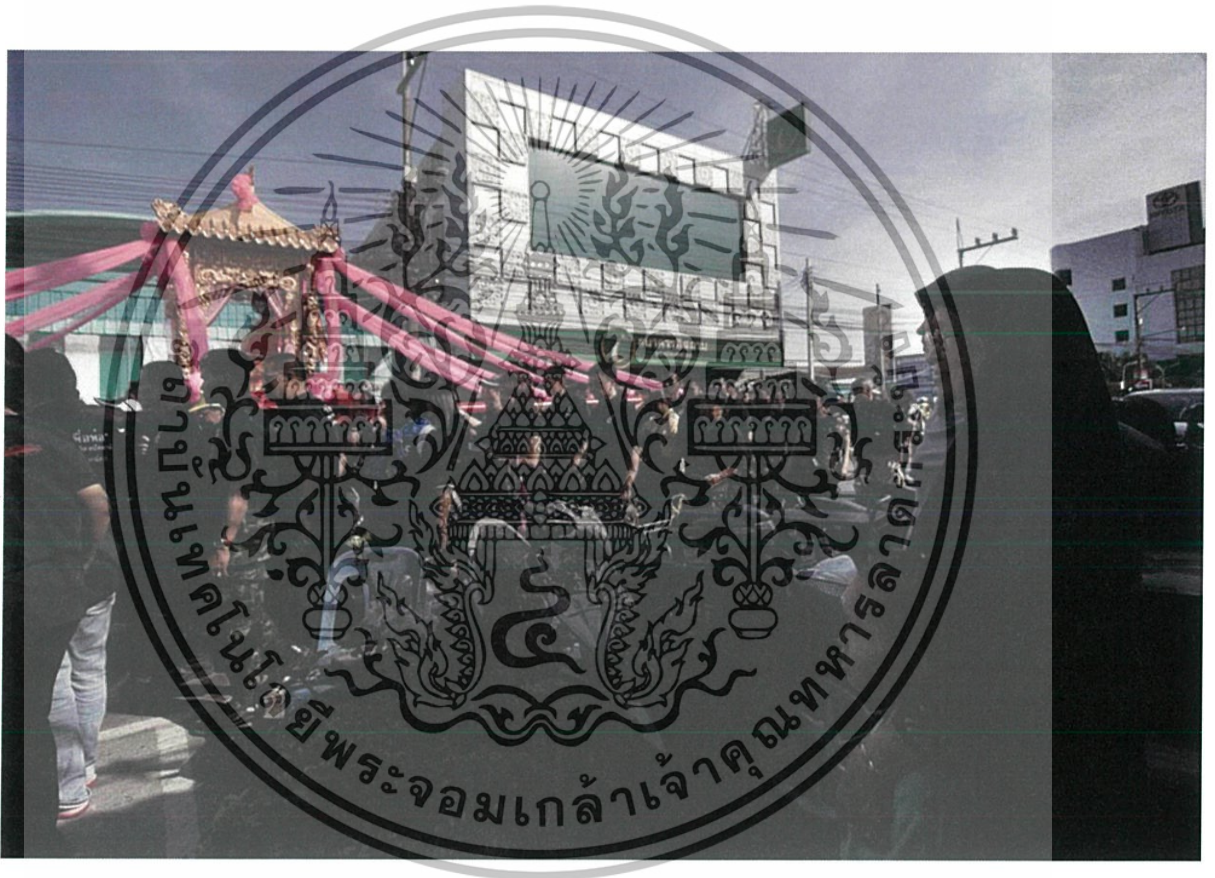
ภาพที่ 69 ภาพการเล่นน้ำประเพณีสงกรานต์
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องการสื่อให้เห็นประเพณีดังกล่าวสร้างความสุขให้กับคนไทยพุทธและ
 ไทยมุสลิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 70 ภาพบรรยากาศตลาดยามเช้า
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องการสื่อให้เห็นบรรยากาศการจับจ่ายซื้ออาหารของคนไทยพุทธและ
 ไทยมุสลิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 71 ภาพประเพณีการแห่เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องการสื่อถึงประเพณีถึงแม้จะเป็นของคนไทยเชื้อสายจีนแต่ก็ยังมีคนไทย
 มุสลิมให้ความสนใจดูประเพณีดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 72 ภาพเด็กนักเรียนไทยพุทธและมุสลิม เรียนหนังสือร่วมกัน
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องการสื่อให้เห็นว่ายังมีเด็กๆ ไทยพุทธ—มุสลิม เรียนหนังสือร่วมกันอยู่
 เพราะหลังจากเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงเด็กไทยมุสลิมจะเลือกเรียนโรงเรียนปอเนาะมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 73 ภาพคนไทยพุทธและไทยมุสลิมพูดคุยกันในวัดช้างให้ อปตตานี.จ โศกโพธิ์.
เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะหลังจากเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทำให้คนไทยพุทธและไทยมุสลิมมีความ
หวาดระแวงกันมากขึ้น แต่ภาพนี้สื่อถึงการพูดคุยกันในวัดที่มีชาวไทยมุสลิมอยู่ด้วยซึ่งหาไม่ได้มากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 74 เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องสื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของคนไทยพุทธและไทยมุสลิม ในการซื้อขายรักษาโรคแผนไทยและตัวหนังสือมีทั้งภาษาไทย ภาษามลายูและภาษาจีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 75 ภาพมัสยิดและภาพพระพุทธรูป
 เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะต้องการสื่อถึงสัญลักษณ์ของสองศาสนาที่เป็นความหวังของในพื้นที่ให้
 อยากใช้ชีวิตร่วมกันอย่างปกติสุขเหมือนเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 76 ภาพบังรับส่งพระบิณฑบาต
เหตุผลที่เลือกภาพนี้เพราะจังหวัดปัตตานีใช้ภาพพระกับบังในอริยาบถต่างๆ เป็นสัญลักษณ์ของการ
ช่วยเหลือกันโดยไม่แบ่งแยกศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการทำศิลปนิพนธ์ภาพถ่ายสารคดีเรื่อง “ความหวัง” เป็นการถ่ายทอดภาพถ่ายเล่าเรื่องของสถานการณ์ความรุนแรงรูปแบบต่างๆ ในจังหวัดปัตตานี ส่งผลให้เกิดความหวาดระแวงของคนในพื้นที่ระหว่างชาวไทยพุทธและมุสลิม ปัญหาต่างๆ ที่ข้าพเจ้าลงพื้นที่พบว่ามีความซับซ้อนมาก สิ่งหนึ่งจากการที่ข้าพเจ้า สัมภาษณ์บุคคลต่างๆ พบว่า ทุกคนอยากเห็นความสงบสุขกลับมาเหมือนเดิมอีกครั้ง จึงเป็นที่มาของเรื่องราวของงานชิ้นนี้

5.1 ปัญหา อุปสรรคที่พบและการแก้ไขปัญหา

การลงพื้นที่ครั้งที่ 1

ในครั้งแรกพบปัญหาเรื่องการติดต่อประสานงาน เพื่อพูดคุยเรื่องข้อมูลจากบุคคลในพื้นที่ กล่าวคือก่อนลงไปปัตตานีครั้งแรก ได้หารือข้อมูลต่างๆ กับอาจารย์ที่เป็นนักวิจัยเกี่ยวกับความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (มอ.ปัตตานี) และรับปากว่าจะช่วยพาลงพื้นที่ หรือหากไม่ว่างจะให้นักศึกษาเป็นผู้นำทาง ซึ่งแจ้งให้ทราบกำหนดการวันลงพื้นที่แล้ว แต่เมื่อลงไปอาจารย์ไม่ว่างเนื่องจากมีงานประชุมนานาชาติ ระหว่างวันที่ 23-25 และไม่ได้บอกให้ทราบเลย แต่นัดหมายเวลา ว่าตอนบ่ายจะมาพบ จบงาน 1 ทุ่ม จึงได้พบ และไม่ได้ข้อมูลตามที่ประสานงานไว้ เช่น ลักษณะทางกายภาพของชุมชนไทยพุทธ-มุสลิม ข้อมูลด้านความขัดแย้งในพื้นที่ ข้อมูลกิจกรรมต่างๆ ของคน 2 ศาสนา ทำร่วมกัน เพราะมีงานต้องกลับไปเตรียม ทำให้ภาพถ่ายในการลงพื้นที่ครั้งแรกจึงไม่ได้ภาพที่เกี่ยวกับงานมากนัก เพราะต้องสร้างความสัมพันธ์กับ subject ให้ลดความระแวง และบอกถึงเจตนาในการลงพื้นที่ และการลงพื้นที่ครั้งนี้เป็นการลงเพื่อเลือกเรื่องราวสำหรับทำ Thesis

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลงพื้นที่ครั้งที่ 2

การลงพื้นที่ครั้งที่สองพบปัญหาเช่นเดิมคืออาจารย์ที่เป็นนักวิจัยรับปากว่าจะแนะนำเรื่องราวในพื้นที่ครั้งนี้ แต่ไม่สามารถให้ข้อมูลได้เป็นครั้งที่ 2 เพราะติดภารกิจบางอย่าง ทำให้การลงพื้นที่ทั้ง 2 ครั้ง เป็นประสบการณ์ในการนำไปเป็นบทเรียนเพื่อมิให้เกิดปัญหาขึ้นอีก

แก้ไขปัญหาโดยอาศัยวินมอเตอร์ไซด์พาไปตามสถานที่สำคัญต่างๆ เช่น มัสยิดกรือเซะ มัสยิดกลาง ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว และใช้วิธีเดินไปเรื่อยๆ พูดคุย แนะนำตัวกับชาวบ้าน จนไปพบกับพื้นที่ที่เป็นมุสลิม เมื่อพูดคุยกันจนรู้ถึงเหตุผลของการมาปิดตานิ พื้นที่จึงขับรถมอเตอร์ไซด์พาลงพื้นที่ไปสถานที่สำคัญๆ และเล่าเรื่องราวต่างๆ ของสถานที่สำคัญ และพาไปรู้จักร้านค้าแพชาวมุสลิมที่ให้ข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ได้ในระดับหนึ่ง ในช่วงระยะเวลา 7 วัน ทำให้เห็นวิถีชีวิตของผู้คนระหว่างไทยพุทธ-มุสลิมในสถานที่ต่างๆ สำหรับการลงพื้นที่ครั้งที่ 2 ทำให้สะดวกขึ้นกว่าเดิมถึงแม้จะไม่ได้ข้อมูลจากนักวิจัยท่านนั้นเลย คือได้รู้จักกับคนในพื้นที่หลายคนที่ให้ข้อมูลและพาไปสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ

ปัญหาเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ พบว่าช่วงลงพื้นที่ 2 ครั้งแรก มีฝนตกหนักและบางแห่งมีน้ำท่วม ทำให้บางตำบลไม่สามารถเข้าไปทำงาน และการถ่ายภาพงานประเพณีบูชาเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ฝนตกค่อนข้างหนักเกือบทั้งวัน ทำให้พิธีกรรมบางอย่างเลื่อนออกไป และคนมุสลิมออกมาดูประเพณีนี้ค่อนข้างน้อย ทำให้ได้ภาพที่ต้องการน้อยมาก และในช่วงกลางคืนซึ่งปกติชาวมุสลิมชอบดูจิว (ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว) เมื่อกำหนดควรตั้งเลื่อนออกไปทำให้ดีดมาก จึงไม่มีชาวมุสลิมออกมาดูเลย

ช่วงเวลาของการทำงานไม่ตรงกับกิจกรรม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานของคนไทยพุทธ-มุสลิม เช่น บางครั้งมีกิจกรรมในพื้นที่แต่มาทราบภายหลัง หรือมีกิจกรรมในวันที่เดินทางกลับ เช่น งานแต่งงาน หรืองานศพ หรือกิจกรรมการทำความสะอาดตลาดหรือวัดร่วมกัน ทำให้ขาดภาพที่สำคัญเกี่ยวกับงานสารคดีไป

การลงพื้นที่ครั้งที่ 3

เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ขึ้นระหว่างลงพื้นที่ครั้งที่สาม คือช่วงลงพื้นที่กำลังมีประเด็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เสียชีวิต 4 ศพ ที่ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส และเหตุการณ์คนร้ายปล้นรถยนต์กระบะ แล้วฆ่าสองสามีภรรยา ที่ อ.เทพา จ.สงขลา ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ และในพื้นที่กำลังมีปัญหาความหวาดระแวงกันขึ้น และได้รับคำเตือนจากพี่ที่เป็นช่างภาพให้ระมัดระวังเพราะอาจทำให้ผู้ที่ถูกถ่ายภาพที่ไม่ทราบว่าเป็นมาถ่ายภาพเพื่อทำ thesis เข้าใจผิดได้ การถ่ายภาพตามเรื่องราวที่กำหนดไว้ทำให้มีความยากลำบากมากขึ้น แต่ได้รับการช่วยเหลือจากคุณลม้าย มานะกาน แนะนำคนรู้จักให้พาลงพื้นที่ และได้รับความช่วยเหลือจากพี่ที่เป็นช่างภาพ พาลงพื้นที่เพราะเป็นที่รู้จักดีของ subject ที่เป็นเป้าหมายในการถ่ายภาพและพูดภาษายาวีได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลงพื้นที่ครั้งที่ 4

ก่อนลงพื้นที่ 1 วัน เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้พร้อมกัน ทำให้ในพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ และน้ำประปาไม่ไหล แต่ปัญหาที่สำคัญคือการถ่ายภาพต้องมีความระมัดระวังมากขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ตั้งด่านตรวจค้น แต่การลงพื้นที่ไปยังเขตอันตรายได้รับการช่วยเหลือจากคุณลม้าย มานะกาน ซึ่งเป็นผู้รู้จักของ subject เป็นอย่างดี ทำให้ได้ภาพที่ตรงกับหัวข้อของงานมากขึ้น

ปัญหาเรื่องภาษา เนื่องจากที่ปัตตานี คนไทยมุสลิมพูดภาษายาวี ทำสื่อสารกันค่อนข้างยาก เพราะบางคนพูดภาษาไทยไม่ได้ จำเป็นต้องอาศัยที่ที่พูดภาษายาวีได้พาลงพื้นที่

ปัญหาเรื่องการถ่ายภาพ ครั้งแรกวางกรอบการถ่ายภาพไว้ว่าเป็นเรื่องความสัมพันธ์ของคนไทยพุทธ-มุสลิม ในหัวข้อ “มิตรภาพ” โดยกำหนดการสร้างสรรค์ภาพให้ subject ที่เป็นไทยพุทธ-มุสลิม อยู่ใน frame เดียวกัน ซึ่งยากพอสมควร เนื่องจากหากต้องการภาพดังกล่าวต้องไปฝั่งตัวและเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในพื้นที่โดยมีระยะเวลาจำกัดกว่านี้ จนกว่า subject จะเกิดความไว้วางใจ และเมื่อมีการสัมภาษณ์ทั้งคนไทยพุทธ-มุสลิม ทำให้พบว่า คนในพื้นที่โดยเฉพาะคนไทยพุทธยังมีความหวาดระแวงคนไทยมุสลิมอยู่ค่อนข้างมาก แต่ทุกคนก็ยังอยากเห็นความสงบสุขในพื้นที่กลับมาเหมือนเดิม ข้าพเจ้าจึงนำปัญหาดังกล่าวกลับมาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งเปลี่ยนหัวข้อเป็น “ความหวัง” และได้รับคำแนะนำให้กำหนดกรอบการสร้างสรรค์ภาพใหม่ จึงทำให้งานสารคดีมีความชัดเจนมากขึ้น โดยให้ภาพเล่าเรื่องประกอบด้วยภาพผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย ภาพทหารตำรวจปฏิบัติงานในพื้นที่ และเชื่อมโยงมาสู่ภาพความหวังที่อยากให้เห็นคนไทยพุทธ-มุสลิม มีกิจกรรมร่วมกันในลักษณะต่างๆ ภายใต้ข้อจำกัดเรื่องเวลาและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ภาพสารคดียังไม่ค่อยดีนัก ภาพยังขาดความสอดคล้องกับกรอบการสร้างสรรค์ภาพที่ตั้งใจไว้ ในบางองค์ประกอบของภาพยังขาดความชัดเจนในการสื่อถึงเรื่องราวที่เชื่อมโยงกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) การกำหนดหัวข้อหรือเรื่องราวที่จะทำศิลปนิพนธ์ควรเตรียมความพร้อมล่วงหน้า เช่น ควรใช้เวลาศึกษาข้อมูลของพื้นที่ให้ละเอียดก่อนกำหนดประเด็นที่จะทำงาน

2) การไว้นโยบายใจผู้ทำงานเป็นนักวิชาการของปัญหาในสามจังหวัดชายแดนใต้ว่าจะช่วยเหลือในด้านต่างๆ แต่กลับไม่เป็นไปตามความคาดหวัง นับเป็นประสบการณ์และทำให้เสียเวลาและงบประมาณอย่างยิ่ง ดังนั้นควรเตรียมติดต่อประสานงานบุคคลในพื้นที่เตรียมไว้และนับว่าการลงพื้นที่ครั้งสุดท้ายได้ผู้นำทางที่สามารถเข้าถึงพื้นที่อันตรายและให้ข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ชัดเจนขึ้น

3) หากการทำงานมีปัญหาเรื่องการถ่ายภาพที่ไม่สามารถเป็นไปตามการสร้างสรรค์ภาพที่กำหนดไว้ให้รีบหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาให้ทราบโดยเร็วเพื่อจะได้แก้ปัญหาได้ทันการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ฐานข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบจังหวัดชายแดนภาคใต้” (Deep South Incident Database).

(เมษายน 2559). ศูนย์เฝ้าระวัง สถานการณ์ภาคใต้ สถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี สืบค้นจาก <http://www.deepsouthwatch.org/> วันที่สืบค้น 10 มกราคม 2560

รชฎ จันทรทอง (2559). *แนวทางแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธีในกรณีปัญหาความไม่สงบใน 3จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวทางสมานฉันท์*. แหล่งที่มา <http://yeawya.prd.go.th/> วันที่สืบค้น 10 มกราคม 2560

ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี. (2559). *19 ประเด็นกับความแปรปรวนที่เป็นพิษ: บทวิเคราะห์สถานการณ์ชายแดนใต้ในวันที่สภาวะคงที่กำลังเปลี่ยนไป*. สืบค้นจาก <http://www.deepsouthwatch.org/node/8580> วันที่สืบค้น 10 มกราคม 2560

สภาที่ปรึกษาเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้. *สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. พิมพ์ครั้งที่ 1. ยะลา: ยะลาการพิมพ์, 2559 วันที่สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2560

<http://www.creativemove.com/creative/steve-mccurry-fusion-the-synergy-of-energy-and-words/> วันที่สืบค้น 9 กุมภาพันธ์ 2560

<http://stevemccurry.com/> วันที่สืบค้น 9 กุมภาพันธ์ 2560

https://en.wikipedia.org/wiki/Steve_McCury วันที่สืบค้น 9 กุมภาพันธ์ 2560

https://en.wikipedia.org/wiki/W._Eugene_Smith วันที่สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2560

<http://www.documentingmedicine.com/minamata-the-story-of-the-poisoning-of-a-city/> วันที่สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2560

https://en.wikipedia.org/wiki/Sebasti%C3%A3o_Salgado วันที่สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2560

<https://www.icp.org/exhibitions/sebasti%C3%A3o-salgado-genesis> วันที่สืบค้น 11 กุมภาพันธ์ 2560

<http://www.deepsouthwatch.org/node/10037> วันที่สืบค้น 24 มีนาคม 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายพัชจักร ประพุดิธรรม

เกิด วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2537

ภูมิลำเนา 2/77 อัสสกาญจน์เพลส ปากซอยลาดพร้าว 85 แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์
เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310

ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนลาซาลโชติรวี จังหวัดนครสวรรค์
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา อาชีวศิลป์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
- ระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชานิเทศศิลป์ สาขาการถ่ายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้